

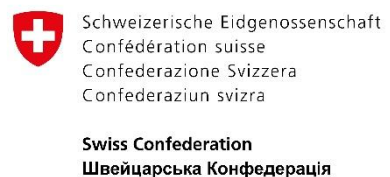

UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ З ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИМОГАМ СТАНДАРТУ ДСТУ 9328:2025 "ЕКОІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ. КРИТЕРІЇ СТАЛОСТІ ТА МЕТОД ОЦІНЮВАННЯ".

Методичний посібник для органів з оцінки відповідності

©2026

Цей документ було підготовлено без офіційного редагування Організацією Об'єднаних Націй. Використані в ньому позначення та подання матеріалів не відображають офіційної позиції Секретаріату Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи району, або їх органів влади, або щодо делімітації їхніх кордонів чи меж, або їх економічної системи чи ступеня розвитку. Такі позначення, як «розвинений», «індустріально розвинений» або «що розвивається», використовуються виключно для статистичних цілей і не обов'язково відображають оцінку етапу розвитку відповідної країни чи регіону. Згадка будь-яких компаній чи комерційних продуктів не означає їх схвалення з боку UNIDO.

ЗМІСТ

Передмова

Вступ

Перелік скорочень

- 1 Спроможність органу з оцінки відповідності до проведення сертифікації індустріальних парків
- 2 Схема та модель оцінювання відповідності індустріального парку
- 3 Подання та аналіз заявки на сертифікацію індустріального парку
- 4 Формування та діяльність експертної комісії
- 5 Проведення оцінювання відповідності індустріального парку
- 6 Рейтингове оцінювання та визначення класу екоіндустріального парку
- 7 Прийняття рішення щодо сертифікації
- 8 Післясертифікаційний період: нагляд та повторне оцінювання
- 9 Методика оцінювання відповідності вимогам ДСТУ 9328
- 10 Типові невідповідності під час оцінювання індустріальних парків
- 11 Практичні рекомендації для аудиторів та ООВ

Глосарій практичних термінів

Бібліографія

ПЕРЕДМОВА

Запровадження ДСТУ 9328 формує в Україні єдину рамку розвитку екоіндустріальних парків на засадах ресурсоефективності, циркулярної економіки та відповідального управління. Застосування стандарту сприяє підвищенню конкурентоспроможності промисловості, скороченню екологічних впливів, розвитку промислового симбіозу та залученню інвестицій.

Ефективність цієї рамки залежить від узгодженого та відтворюваного застосування стандарту під час оцінювання ІП. З цією метою підготовлено цей методичний посібник.

Посібник призначено для органів з оцінки відповідності, що здійснюють сертифікацію ІП на відповідність вимогам ДСТУ 9328. Він також може використовуватися аудитором, експертами та верифікаторами, залученими до оцінювання ІП.

Посібник пояснює підходи до застосування вимог стандарту на всіх етапах процедури оцінювання — від аналізу заявки до нагляду та повторного оцінювання. У ньому наведено рекомендації щодо планування аудиту, оцінювання відповідності вимогам, визначення рейтингових показників, документування результатів і прийняття рішень щодо сертифікації.

Цей посібник має рекомендаційний характер, не встановлює нових вимог і не замінює положень ДСТУ 9328. У разі розбіжностей між положеннями посібника та ДСТУ 9328 пріоритет мають положення стандарту. Його призначення — сприяти єдиному, послідовному та прозорому застосуванню стандарту під час оцінювання відповідності ІП.

Методичний посібник підготовлено у межах заходів проєкту «Програма екоіндустріальних парків II – впровадження на національному рівні в Україні» (GEIPP II – Ukraine), який є частиною Глобальної програми з ЕІП, що реалізується Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) за підтримки Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та фінансується Урядом Швейцарії через Державний секретаріат з економічних питань (SECO).

ВСТУП

Сучасний етап розвитку України характеризується одночасною дією кількох масштабних викликів: необхідністю відновлення економіки, модернізації промисловості, підвищення конкурентоспроможності виробництва, зменшення екологічних та соціальних ризиків, а також інтеграції у європейський і глобальний економічний простір. У цих умовах особливого значення набувають системні інструменти територіального розвитку, здатні поєднати економічне зростання зі сталим використанням ресурсів і відповідальним управлінням.

Екоіндустріальні парки (ЕІП) розглядаються як один із ключових інструментів такої трансформації. На відміну від традиційних ІП, які переважно зосереджені на розміщенні виробництв та інфраструктурному забезпеченні, ЕІП ґрунтуються на принципах системного управління впливами, ресурсоефективності, промислового симбіозу, екологічної та соціальної відповідальності, прозорості та підзвітності.

ЕІП є наступним етапом розвитку ІП, у якому економічна ефективність досягається не всупереч, а завдяки екологічним і соціальним рішенням. Вони створюють структуровані точки концентрації інвестицій, сприяють відновленню промислового потенціалу на новій технологічній основі, підтримують розвиток малого та середнього бізнесу, формують нові робочі місця та зменшують екологічне навантаження на території.

Однією з ключових рис ЕІП є інтеграція принципів циркулярної економіки на рівні території, а не лише окремого підприємства. Це створює умови для повторного використання ресурсів, обміну побічними продуктами, спільного використання інфраструктури та послуг, зменшення втрат матеріалів і енергії. Таким чином, ЕІП стають практичним механізмом впровадження принципів сталого розвитку та ESG у промисловому секторі.

Запровадження стандарту ДСТУ 9328 створює національну рамку для розвитку та оцінювання ЕІП в Україні. Водночас ефективність цієї рамки залежить від її практичного застосування. Цей посібник покликаний підтримати органи з оцінки відповідності у виконанні процедур сертифікації ІП, забезпечити послідовність і прозорість оцінювання та підвищити довіру до результатів сертифікації.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВДЕ	відновлювані джерела енергії
ЕІП	екоіндустріальний парк
ESG	екологічні, соціальні та управлінські аспекти / підходи
GEIPP	Глобальна програма Еко-Індустріальних Парків
ІП	індустріальний парк
ЕК	експертна комісія
МСП	малі та середні підприємства
ООВ	Орган з оцінки відповідності
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ЮНІДО	Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку

РОЗДІЛ 1. Спроможність органу з оцінки відповідності до проведення сертифікації індустріальних парків

1.1 Загальні положення

Орган з оцінки відповідності (ООВ), що здійснює сертифікацію ІП на відповідність вимогам ДСТУ 9328, повинен забезпечувати організаційну, процедурну та експертну спроможність виконувати роботи із сертифікації.

Спроможність ООВ у межах цього посібника розуміють як наявність:

- задокументованих процедур сертифікації ІП;
- компетентного персоналу (експерти, аудитори, верифікатори);
- механізмів забезпечення неупередженості;
- правил і механізмів забезпечення конфіденційності;
- здатності організувати документальний аудит та аудит на місці;
- здатності здійснювати рейтингове оцінювання;
- здатності приймати обґрунтовані рішення щодо сертифікації;
- здатності здійснювати нагляд та повторне оцінювання;
- системи ведення реєстру та зберігання записів.

Узагальнену модель спроможності ООВ до проведення сертифікації ІП наведено на рисунку 1. Вона відображає ключові організаційні, процедурні та експертні складники, які мають бути забезпечені ООВ для належного виконання робіт з оцінювання відповідності за ДСТУ 9328.

Рисунок 1 – Узагальнена модель спроможності ООВ до проведення сертифікації ІП

Цей розділ не описує вимоги акредитації, а визначає мінімальні організаційні передумови для виконання сертифікації за ДСТУ 9328.

1.2 Процедури сертифікації ІП

ООВ повинен розробити, впровадити та підтримувати в актуальному стані задокументовану інформацію, необхідну для виконання робіт із сертифікації ІП згідно з ДСТУ 9328.

Процедури ООВ мають охоплювати, щонайменше:

- приймання та аналіз заявки;
- планування оцінювання;
- формування експертної комісії та визначення необхідної компетентності;
- документальний аудит;
- аудит на місці;
- правила збирання та оцінювання об'єктивних доказів;
- правила оцінювання основних вимог за принципом «виконано/не виконано/не застосовується»;
- правила оцінювання додаткових вимог і нарахування балів;
- правила перевірки та підсумовування балів;
- верифікацію результатів оцінювання та процедуру прийняття рішення;
- правила видачі сертифіката відповідності та оформлення сертифікаційної справи;
- правила використання сертифіката та інформації про сертифікацію;
- нагляд і повторне оцінювання;
- порядок призупинення або скасування дії сертифіката;
- ведення реєстру виданих сертифікатів;
- зберігання записів і забезпечення конфіденційності;
- порядок розгляду скарг та апеляцій, пов'язаних із процедурою сертифікації.

ООВ має забезпечити можливість розгляду скарг та апеляцій, пов'язаних із процедурою сертифікації ІП, відповідно до власних процедур. Розгляд скарг та апеляцій має бути неупередженим, задокументованим і не повинен впливати на об'єктивність прийнятих або майбутніх рішень щодо сертифікації.

Процедури мають забезпечувати відповідність схемі оцінювання, встановленій ДСТУ 9328, а також простежуваність дій ООВ на всіх етапах сертифікації – від прийняття заявки до нагляду, повторного оцінювання та зберігання записів.

1.3 Компетентність персоналу

ООВ повинен визначити компетентність, необхідну для:

- членів експертної комісії, що проводить оцінювання;
- верифікатора, що аналізує результати оцінювання;
- технічних експертів, які можуть залучатися до оцінювання за потреби.

Сукупна компетентність персоналу, що здійснює роботи з оцінювання та верифікування результатів оцінювання, має охоплювати знання і досвід щонайменше у таких сферах:

- вимоги, структура та метод оцінювання за ДСТУ 9328;
- діяльність та управління ІП;
- екологічні аспекти, ресурсоефективність, енергоефективність, управління водними ресурсами, відходами та промисловим симбіозом;

- соціальні аспекти, зокрема умови праці, охорона праці, взаємодія з громадою та механізми розгляду звернень;
- економічні аспекти ІП, розвиток бізнесу, підтримка МСП, інвестиційна готовність та економічні показники ЕІП;
- принципи аудиту та оцінювання відповідності;
- методика перевірки об'єктивних доказів;
- правила оцінювання основних і додаткових вимог, нарахування балів та визначення класу ЕІП;
- підходи до оцінювання систем управління, проведення аудиту та верифікації результатів з урахуванням принципів ДСТУ ISO/IEC 17021-1.

ООВ повинен встановити підходи до:

- відбору штатного та залученого персоналу;
- підтвердження компетентності;
- підтримання компетентності, зокрема шляхом навчання, наставництва та оцінки роботи;
- залучення технічних експертів за потреби;
- документування інформації щодо компетентності персоналу, залученого до робіт із сертифікації.

1.4 Забезпечення неупередженості

ООВ повинен забезпечувати неупередженість та об'єктивність діяльності з оцінювання ІП і прийняття рішень щодо сертифікації.

Забезпечення неупередженості включає:

- незалежність членів експертної комісії, верифікатора та інших осіб, залучених до оцінювання, від заявника та діяльності, що оцінюється;
- виявлення, оцінювання та управління ризиками конфлікту інтересів;
- запобігання будь-якому комерційному, фінансовому, адміністративному або іншому тиску на експертів, аудиторів, верифікатора та осіб, які приймають рішення щодо сертифікації;
- прозорість правил і процедур оцінювання;
- документування підстав для прийняття рішень щодо сертифікації.

ООВ не повинен делегувати прийняття рішень щодо сертифікації третій стороні.

1.5 Забезпечення конфіденційності

ООВ повинен забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої під час сертифікації, на всіх рівнях своєї організаційної структури, включаючи керівництво, структурні підрозділи, штатний персонал, залучених експертів, аудиторів, верифікаторів та інших осіб, які беруть участь у виконанні робіт із сертифікації.

Конфіденційність поширюється, зокрема, на:

- документи і дані заявника, керуючої компанії та учасників ІП;
- технічну, комерційну, фінансову та іншу інформацію, отриману під час оцінювання;
- результати оцінювання, протоколи, висновки, звіти та матеріали сертифікаційної справи;
- персональні дані;

- дані щодо штатного та залученого персоналу, який бере участь у виконанні робіт із сертифікації, якщо такі дані не є публічними або підлягають обмеженому доступу.

ООВ повинен:

- встановити правила доступу до інформації, отриманої під час сертифікації;
- забезпечити захищене зберігання та передавання документів і записів;
- забезпечити дотримання вимог конфіденційності штатним і залученим персоналом, експертами, аудитором, верифікаторами та іншими особами, які беруть участь у сертифікаційних роботах;
- не передавати інформацію третій стороні без письмової згоди заявника, якщо інше не встановлено законодавством, сертифікаційною угодою або процедурами сертифікації.

1.6 Організація діяльності експертної комісії

ООВ повинен мати здатність формувати експертну комісію та організаційно забезпечувати її діяльність під час оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328.

Персональний склад експертної комісії визначають з урахуванням:

- масштабів і складності ІП;
- кількості учасників та інших суб'єктів парку;
- видів діяльності, що здійснюються на території ІП;
- ризиків і значущих екологічних та соціальних аспектів;
- потреби у спеціальній технічній експертизі;
- необхідної сукупної компетентності для оцінювання застосовних вимог ДСТУ 9328.

ООВ забезпечує:

- формування персонального складу експертної комісії та його погодження із заявником;
- підготовку планів документального аудиту та аудиту на місці;
- комунікацію із заявником щодо організації оцінювання;
- організацію аудиту на місці;
- надання ЕК доступу до необхідної нормативної документації, процедур, методик та інших методичних матеріалів;
- координацію отримання документів, даних і записів, необхідних для проведення оцінювання;
- умови для оформлення результатів роботи ЕК у протоколі оцінювання.

1.7 Прийняття рішень щодо сертифікації

ООВ повинен мати процедуру прийняття рішень щодо сертифікації, яка забезпечує незалежний, обґрунтований і простежуваний розгляд результатів оцінювання ІП.

Процедура прийняття рішень має забезпечувати:

- незалежний аналіз результатів оцінювання, оформлених експертною комісією;
- верифікацію дотримання процедури оцінювання;
- перевірку правильності рейтингового оцінювання та підсумовування балів;
- врахування висновку верифікатора під час прийняття рішення;
- обґрунтованість рішення щодо сертифікації, відмови у сертифікації або присвоєння відповідного класу ЕІП;
- документування рішення та підстав для його прийняття.

Рішення щодо сертифікації має бути простежуваним до перевірених доказів, протоколу експертної комісії та висновку верифікатора.

1.8 Нагляд та повторне оцінювання

ООВ повинен мати процедури нагляду та повторного оцінювання, які забезпечують перевірку підтримання відповідності ЕІП вимогам ДСТУ 9328 протягом строку дії сертифіката.

Процедури мають охоплювати:

- плановий щорічний нагляд у строки, визначені сертифікаційною угодою;
- визначення обсягу, критеріїв і методів проведення нагляду;
- аналіз змін у діяльності ЕІП, складі учасників та інших суб'єктів, інфраструктурі, системах управління і показниках діяльності;
- позаплановий нагляд або повторне оцінювання у разі суттєвих змін чи надходження інформації про можливу невідповідність;
- повторне оцінювання у випадках, визначених ДСТУ 9328;
- документування результатів нагляду та повторного оцінювання;
- прийняття рішень за результатами нагляду, зокрема щодо підтвердження, призупинення або скасування дії сертифіката.

1.9 Реєстр та зберігання записів

ООВ забезпечує ведення реєстру виданих сертифікатів та зберігання записів, що підтверджують дотримання процедури сертифікації ІП.

До таких записів можуть належати, зокрема:

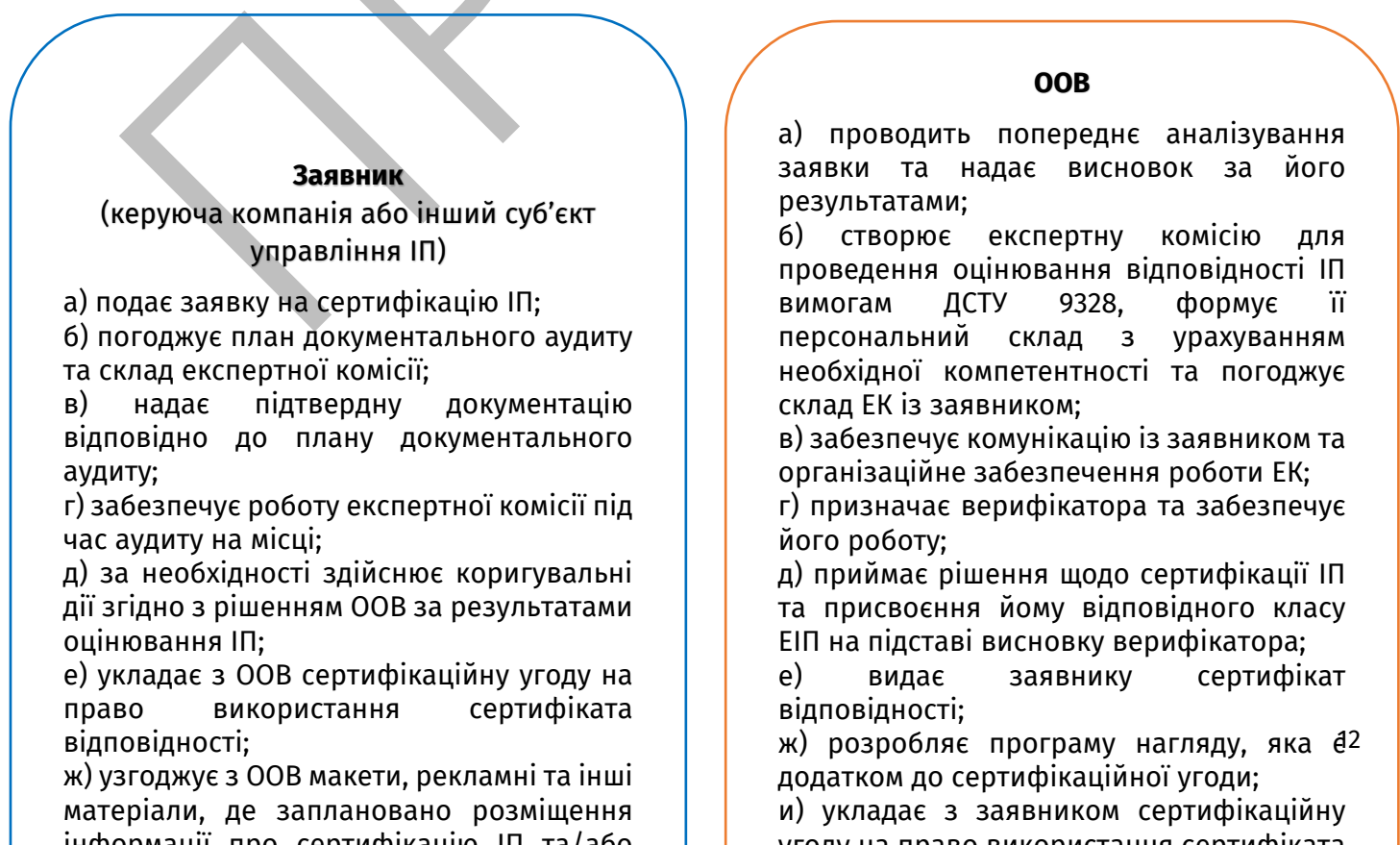
- заявка та результати її аналізування;
- плани документального аудиту та аудиту на місці;
- документи, дані та інші докази, що були використані під час оцінювання;
- протокол експертної комісії;
- висновок верифікатора;
- рішення щодо сертифікації та присвоєння класу ЕІП;
- копія сертифіката відповідності;
- записи щодо нагляду, повторного оцінювання, призупинення або скасування дії сертифіката, якщо застосовно

Записи повинні зберігатися у спосіб, що забезпечує:

- конфіденційність;
- цілісність;
- доступність для перевірки;
- простежуваність результатів оцінювання;
- можливість підтвердити обґрунтованість прийнятого рішення щодо сертифікації.

РОЗДІЛ 2 Схема та модель оцінювання відповідності індустріального парку

2.1 Загальна схема сертифікації

Експертна комісія ООВ:

- а) розробляє план документального аудиту;
- б) проводить оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328 на підставі наданої заявником підтвердної документації відповідно до плану документального аудиту;
- в) складає план аудиту на місці;
- г) проводить аудит на місці;
- д) встановлює необхідність проведення додаткових аудитів, досліджень чи випробувань за потреби;
- е) визначає результати рейтингового оцінювання, та, за потреби, формує рекомендації щодо досягнення або підвищення класу ЕІП;
- ж) оформляє протокол ЕК.

Верифікатор ООВ:

- а) аналізує протокол, оформлений ЕК, перевіряє дотримання процедури оцінювання, належність оформлення протоколу та результати рейтингового оцінювання ІП;
- б) оформлює висновок з рекомендаціями для ООВ щодо результатів сертифікації та присвоєння ІП класу ЕІП.

Під час оцінювання аналізуванню підлягають:

- об'єкти та інфраструктура ІП;
- документи ІП;
- документи систем управління керуючої компанії;
- документи та дані учасників і резидентів ІП у межах застосовності вимог.

2.2 Структура вимог у моделі оцінювання

Вимоги ДСТУ 9328, що підлягають оцінюванню, структуровано за такими напрямками:

- управління ІП;
- екологічна сталість;
- соціальна сталість;
- економічна сталість.

Такий поділ дозволяє оцінювати ІП як цілісну систему, у якій управлінські, екологічні, соціальні та економічні аспекти взаємопов'язані між собою і разом впливають на відповідність парку моделі ЕІП.

Оцінювання проводять щодо основних і додаткових вимог. Їх роль у моделі оцінювання та вплив на результати сертифікації наведено у пункті 2.3 цього посібника.

Детальні підходи до оцінювання основних і додаткових вимог наведено у пункті 2.3 цього посібника.

2.3 Основні та додаткові вимоги

Основні вимоги – обов’язкові критерії сталості, виконання яких є необхідною умовою для підтвердження відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328. Оцінювання відповідності основним вимогам здійснюють за принципом «виконано / не виконано / не застосовується». Детальніше про визначення застосовності вимог викладено у п. 9.3 цього посібника.

Невиконання хоча б однієї застосовної основної вимоги означає невідповідність ІП вимогам ДСТУ 9328.

Додаткові вимоги – критерії сталості, за якими визначають рівень зрілості та встановлюють клас ЕІП. Оцінювання відповідності додатковим вимогам здійснюють за бальною системою відповідно до ДСТУ 9328.

Виконання додаткових вимог не може компенсувати невиконання застосовних основних вимог. Бали за додаткові вимоги враховують лише після підтвердження виконання основних вимог.

2.4 Результати оцінювання

Результатом оцінювання відповідності є задокументовані висновки щодо відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328, сформовані на підставі перевірених об’єктивних доказів.

Результати оцінювання включають:

- підтвердження відповідності або невідповідності ІП вимогам ДСТУ 9328;
- результати оцінювання основних вимог;
- результати оцінювання додаткових вимог;
- рейтингові показники;
- встановлений клас ЕІП, якщо ІП відповідає умовам сертифікації;
- задокументовані об’єктивні докази, на підставі яких сформовано висновки.

Результати оцінювання повинні бути простежуваними до відповідних вимог ДСТУ 9328, перевірених доказів, протоколу експертної комісії та рішення ООВ.

РОЗДІЛ 3. Подання та аналіз заявки на сертифікацію індустріального парку

У цьому розділі розглянуто початкові етапи процедури сертифікації – подання заявки та її аналізування ООВ.

Загальну послідовність основних етапів оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328 наведено на рисунку 3.

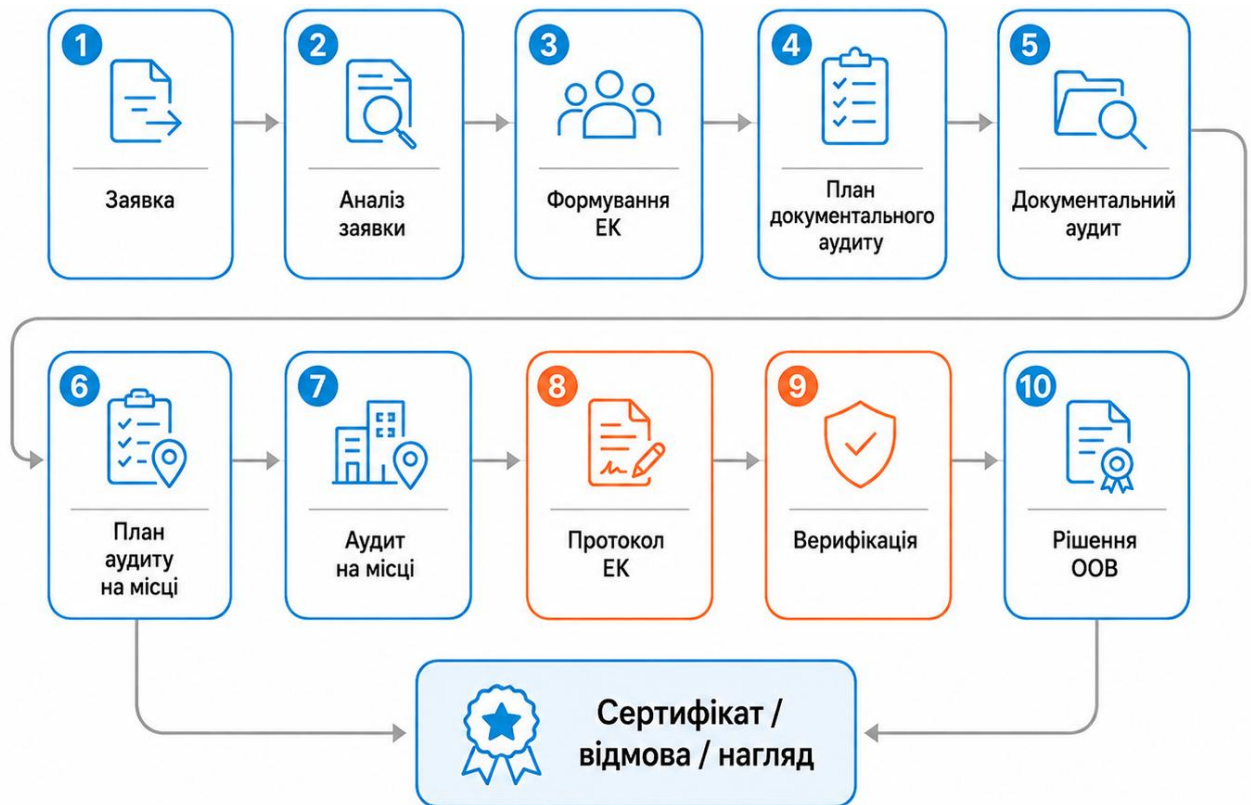

Рисунок 3 – Основні етапи оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328

3.1 Подання заявки

Заявник подає до ООВ заявку на проходження сертифікації ІП та надає інформацію, необхідну для організації подальшого оцінювання.

Доцільно, щоб пакет первинної інформації включав:

- загальну характеристику заявника, зокрема найменування, місцезнаходження та контактні дані;
- загальну характеристику ІП, зокрема найменування, місцезнаходження та короткий опис парку;
- інформацію про ініціатора створення ІП;
- інформацію про керуючу компанію або інший суб'єкт управління ІП;
- перелік учасників, резидентів та інших суб'єктів ІП;
- види діяльності, що здійснюються або плануються на території ІП;
- інформацію про основні ресурси, об'єкти інфраструктури та контактних осіб на об'єктах.

3.2 Аналізування заявки

ООВ здійснює аналізування заявки у строк не більше ніж п'ять робочих днів. Під час аналізування заявки ООВ встановлює:

- можливі розбіжності між ООВ та заявником щодо виконання робіт із сертифікації;
- потенційну спроможність заявника пройти сертифікацію за ДСТУ 9328;
- наявність та завантаженість компетентного персоналу, необхідного для виконання робіт.

За результатами аналізування заявки ООВ:

- приймає або відхиляє заявку;

- надає заявнику висновок із зазначенням обсягів, строків та умов виконання робіт (у разі прийняття заявки);
- надає обґрунтування відхилення та, за доцільності, умови можливого проведення робіт у разі відхилення заявки.

На підставі результатів аналізування заявки ООВ визначає компетентність, необхідну для формування складу експертної комісії та призначення верифікатора.

Результати аналізування заявки доцільно документувати у висновку ООВ або іншому записі, визначеному процедурою сертифікації.

РОЗДІЛ 4. Формування та діяльність експертної комісії

4.1 Формування експертної комісії

Для здійснення оцінювання ІП ООВ формує експертну комісію (ЕК) та визначає її персональний склад з урахуванням результатів аналізування заявки, особливостей ІП і необхідної компетентності.

Склад ЕК визначають з урахуванням:

- сфери діяльності ІП;
- масштабу та складності парку;
- кількості учасників та інших суб'єктів парку;
- видів діяльності, що здійснюються на території ІП;
- екологічних, соціальних та економічних аспектів діяльності;
- ризиків, які можуть впливати на оцінювання;
- необхідності галузевої або спеціальної технічної експертизи.

ЕК повинна мати сукупну компетентність, достатню для оцінювання усіх застосовних вимог ДСТУ 9328.

Персональний склад ЕК попередньо погоджують із заявником. У разі обґрунтованих заперечень щодо конкретного члена ЕК ООВ розглядає такі заперечення та, за потреби, вносить зміни до складу комісії.

4.2 Завдання та функції експертної комісії

ЕК виконує такі основні завдання та функції:

- розробляє план документального аудиту;
- проводить документальний аудит;
- розробляє план аудиту на місці;
- проводить аудит на місці;
- визначає потребу у додаткових аудитах, дослідженнях або випробуваннях (за необхідності);
- аналізує та оцінює об'єктивні докази відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328;
- формує висновки щодо виконання основних вимог;
- здійснює рейтингове оцінювання ІП за додатковими вимогами;
- обґрунтовує нараховані бали та запропонований клас ЕІП;
- фіксує невідповідності, якщо їх встановлено під час оцінювання;
- оформлює протокол за результатами оцінювання.

4.3 Забезпечення роботи експертної комісії органом з оцінки відповідності

ООВ забезпечує організаційні умови для належної роботи ЕК на всіх етапах оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328.

ООВ забезпечує:

- організацію отримання від заявника документів, даних і записів відповідно до плану документального аудиту;
- надання ЕК доступу до нормативної документації, процедур, методик, чек-листів та інших матеріалів ООВ, необхідних для проведення оцінювання;
- комунікацію із заявником щодо строків, формату, обсягу та організаційних умов проведення оцінювання;
- організацію аудиту на місці за участю членів ЕК відповідно до плану аудиту;
- координацію взаємодії між ЕК, заявником, учасниками ІП та іншими залученими сторонами у межах процедури оцінювання;
- забезпечення умов для оформлення, передавання та зберігання результатів роботи ЕК, зокрема протоколу оцінювання.

РОЗДІЛ 5 Проведення оцінювання відповідності індустріального парку

5.1 Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328 проводять шляхом порівняння фактичних кількісних або якісних показників, документованих процедур, практик і результатів діяльності ІП з вимогами, встановленими стандартом.

Оцінювання передбачає документальний аудит та аудит на місці. Документальний аудит дозволяє перевірити наявність, повноту, актуальність і узгодженість підтвердної документації, а аудит на місці – підтвердити фактичне виконання вимог стандарту в діяльності ІП, керуючої компанії та, у межах застосовності, учасників ІП.

Висновки про відповідність формують виключно на підставі об'єктивних доказів. Такими доказами можуть бути документи, записи, дані моніторингу, результати вимірювань, розрахунки, підтвердження функціонування інфраструктури, результати інтерв'ю, спостережень та інша перевірювана інформація.

Основні джерела об'єктивних доказів, які можуть використовуватися під час оцінювання відповідності ІП, наведено на рисунку 4.

Рисунок 4 – Основні джерела об'єктивних доказів під час оцінювання відповідності

5.2 Документальний аудит

Для проведення документального аудиту ООВ надає заявнику план документального аудиту. У плані доцільно визначити перелік документів, даних і записів, які необхідно надати, строки та формат їх подання, а також вимоги ДСТУ 9328, щодо яких здійснюється перевірка.

Під час документального аудиту ЕК розглядає підтвердну документацію, зокрема:

- декларації, довідки, акти, висновки, звіти, журнали;
- проєктну документацію та результати її експертного оцінювання;
- документи систем управління керуючої компанії та учасників;
- дані з державних реєстрів і каталогів;
- технічну, нормативну, іншу документацію;
- розрахунки та статистичні відомості;
- документи щодо персоналу, навчання та підвищення кваліфікації, якщо застосовно;
- публічні джерела інформації про ІП;
- інші документи та відомості, надані заявником.

Орієнтовний перелік документів для підтвердження відповідності ІП наведено в додатку Б ДСТУ 9328 і може використовуватися під час складання чек-листів оцінювання.

Якщо даних або документів недостатньо, або їх достовірність викликає сумніви, ЕК може ініціювати проведення додаткових аудитів, досліджень чи випробувань, виконаних компетентними організаціями або фахівцями.

За результатами документального аудиту ЕК визначає питання, які потребують уточнення або перевірки під час аудиту на місці. На цій підставі ООВ надає заявнику план аудиту на місці та попередньо узгоджує строки його проведення.

5.3 Аудит на місці

Аудит на місці проводять відповідно до погодженого плану аудиту. Його мета – підтвердити фактичне виконання вимог ДСТУ 9328 у діяльності ІП, перевірити відповідність документально заявлених підходів реальному стану справ, а також уточнити питання, виявлені під час документального аудиту.

Під час аудиту на місці ЕК перевіряє, зокрема:

- фактичний стан об'єктів та інфраструктури ІП;
- функціонування процесів, процедур і систем управління;
- наявність і ведення первинних записів, журналів, реєстрів та інших даних;
- відповідність фактичної практики документам, наданим під час документального аудиту;
- виконання заходів, заявлених як докази відповідності вимогам ДСТУ 9328;
- обізнаність відповідальних осіб щодо процедур, показників, ризиків і заходів, які оцінюються.

Процес аудиту на місці включає:

- вступну нараду на початку аудиту;
- збирання та перевіряння інформації;
- ідентифікацію та реєстрування даних аудиту;
- підготовку висновків;
- заключну нараду наприкінці аудиту.

Методи збирання інформації можуть включати співбесіди з представниками керуючої компанії та, вибірково, учасниками ІП, спостереження за процесами та діяльністю, огляд об'єктів і території, аналіз документації, записів і даних моніторингу.

Фото- та відеофіксація може застосовуватися як допоміжний спосіб фіксації даних аудиту за умови дотримання правил конфіденційності, безпеки та попереднього погодження із заявником.

Якщо ІП має значну кількість учасників, об'єктів інфраструктури, процесів або записів, ЕК може застосовувати вибірку перевірки. Вибірка має бути обґрунтованою, достатньою для формування висновків щодо відповідності та враховувати ризики, значущість процесів, результати документального аудиту і можливий вплив відповідних об'єктів або процесів на виконання вимог ДСТУ 9328.

Обсяг вибіркової перевірки доцільно фіксувати у плані аудиту на місці або в робочих записах ЕК.

5.4 Оформлення результатів оцінювання

Результати оцінювання під час документального аудиту та аудиту на місці зазначають у протоколі ЕК.

Протокол ЕК має відображати результати оцінювання ІП за застосовними вимогами ДСТУ 9328 та забезпечувати простежуваність висновків, нарахованих балів і встановлених невідповідностей.

Протокол ЕК має забезпечувати:

- простежуваність оцінювання за кожною застосовною вимогою;
- посилення на перевірені об'єктивні докази;
- відображення результатів оцінювання відповідності основним та додатковим вимогам;
- обґрунтування висновків щодо відповідності, невідповідності або незастосовності вимог;
- обґрунтованість нарахованих балів за додатковими вимогами;
- фіксацію невідповідностей, якщо їх встановлено під час оцінювання;
- зазначення питань, що потребують додаткового підтвердження або коригувальних дій, якщо застосовно.

У разі виявлення розбіжностей між документами, записами, даними моніторингу, результатами інтерв'ю та фактичним станом справ ЕК має оцінити їх значущість і вплив на висновок щодо відповідності відповідній вимозі ДСТУ 9328. Такі розбіжності доцільно фіксувати у протоколі ЕК або іншому записі оцінювання із зазначенням їх можливого впливу на результат оцінювання.

Під час оформлення протоколу ЕК доцільно дотримуватися логіки:

вимога ДСТУ 9328 → перевірені докази → фактичний стан справ → висновок ЕК → вплив на рейтинг або рішення щодо сертифікації.

РОЗДІЛ 6. Рейтингове оцінювання та визначення класу екоіндустріального парку

6.1 Загальна логіка рейтингового оцінювання

Система рейтингового оцінювання відповідності ІП полягає в нарахуванні балів за підтверджене виконання додаткових вимог, визначених ДСТУ 9328.

Бали за додаткові вимоги наведено в додатку Б ДСТУ 9328.

Рейтингове оцінювання проводять лише за умови підтвердження виконання всіх застосовних основних вимог. Невиконання застосовної основної вимоги не може бути компенсоване балами, отриманими за додаткові вимоги.

Результати рейтингового оцінювання використовують для визначення класу ЕІП відповідно до кількості набраних балів та умов, установлених ДСТУ 9328.

6.2 Умови сертифікації та присвоєння класу

ІП може бути сертифікований за ДСТУ 9328 у разі виконання застосовних основних вимог.

Якщо ІП відповідає основним вимогам, але не набирає необхідної кількості балів за додатковими вимогами для класів «срібний» або «золотий», йому може бути присвоєно клас «**бронзовий**».

Класи «**срібний**» або «**золотий**» можуть бути присвоєні ІП за умови одночасного виконання основних вимог та отримання необхідної кількості балів за додатковими вимогами відповідно до ДСТУ 9328.

Для присвоєння класу «срібний» або «золотий» ІП повинен набрати встановлену кількість балів за додатковими вимогами окремо за кожним із розділів 6–9 ДСТУ 9328.

Якщо необхідну кількість балів не набрано хоча б за одним із розділів 6–9 ДСТУ 9328, відповідний вищий клас ЕІП не присвоюють.

Узагальнену логіку визначення класу ЕІП залежно від виконання основних вимог та результатів рейтингового оцінювання наведено на рисунку 5.

Рисунок 5 – Логіка визначення класу ЕІП

6.3 Визначення рейтингових показників

Під час визначення рейтингових показників експертна комісія:

- визначає застосовні додаткові вимоги;
- перевіряє об'єктивні докази їх виконання;
- оцінює достатність, актуальність і перевірюваність доказів;
- нараховує бали згідно з ДСТУ 9328;
- обґрунтовує кожен нарахований бал у протоколі оцінювання;
- підсумовує бали за кожним із розділів 6–9 ДСТУ 9328;
- перевіряє виконання умов для присвоєння відповідного класу ЕІП;
- формує результати рейтингового оцінювання у протоколі.

Результати рейтингового оцінювання мають бути простежуваними до відповідних додаткових вимог ДСТУ 9328 та об'єктивних доказів, на підставі яких нараховано бали.

РОЗДІЛ 7. Прийняття рішення щодо сертифікації

7.1 Верифікація результатів оцінювання

Верифікацію результатів оцінювання, оформлених експертною комісією, здійснює верифікатор, призначений ООВ.

Метою верифікації є незалежний аналіз результатів оцінювання перед прийняттям ООВ рішення щодо сертифікації ІП та присвоєння йому відповідного класу ЕІП.

Верифікатор:

- може бути представником штатного або залученого персоналу ООВ;
- повинен мати компетентність, достатню для аналізу результатів оцінювання ІП за ДСТУ 9328;
- повинен бути незалежним від діяльності, результати оцінювання якої він аналізує;
- не повинен брати участі у документальному аудиті або аудиті на місці, результати яких аналізує;
- повинен дотримуватися вимог неупередженості та конфіденційності.

7.2 Завдання верифікатора

Під час виконання завдань верифікатор:

- аналізує протокол ЕК з метою перевірки дотримання процедури оцінювання;
- перевіряє належність оформлення протоколу ЕК;
- перевіряє повноту та простежуваність висновків ЕК щодо виконання основних і додаткових вимог ДСТУ 9328;
- перевіряє результати рейтингового оцінювання та правильність підсумовування балів;
- перевіряє обґрунтованість запропонованого класу ЕІП;
- за потреби отримує доступ до підтвердних документів, зазначених у протоколі ЕК;
- оформлює висновок з рекомендаціями для ООВ щодо результатів сертифікації та присвоєння ІП класу ЕІП.

7.3 Рішення ООВ

На підставі висновку верифікатора ООВ приймає рішення щодо сертифікації ІП та присвоєння йому відповідного класу ЕІП.

Якщо за результатами оцінювання підтверджено виконання застосовних основних вимог ДСТУ 9328, ІП може бути сертифікований як ЕІП. Клас ЕІП визначають з урахуванням результатів рейтингового оцінювання за додатковими вимогами.

ІП, який не відповідає застосовним основним вимогам ДСТУ 9328, не може бути сертифікований як ЕІП. У такому разі заявник отримує повідомлення ООВ про результати оцінювання з рекомендаціями щодо досягнення відповідності та/або бажаного класу ЕІП.

Якщо заявник може виконати рекомендації у строк до шести місяців і надати підтвердні документи, ООВ забезпечує продовження оцінювання згідно з ДСТУ 9328. У такому випадку ООВ має перевірити не лише надання заявником додаткових документів, а й достатність об'єктивних доказів, що підтверджують фактичне виконання рекомендацій,

усунення встановлених невідповідностей або досягнення необхідних показників. За потреби така перевірка може включати додатковий документальний аналіз, вибірккову перевірку або аудит на місці.

Узагальнені варіанти рішень ООВ за результатами оцінювання наведено на рисунку 6.

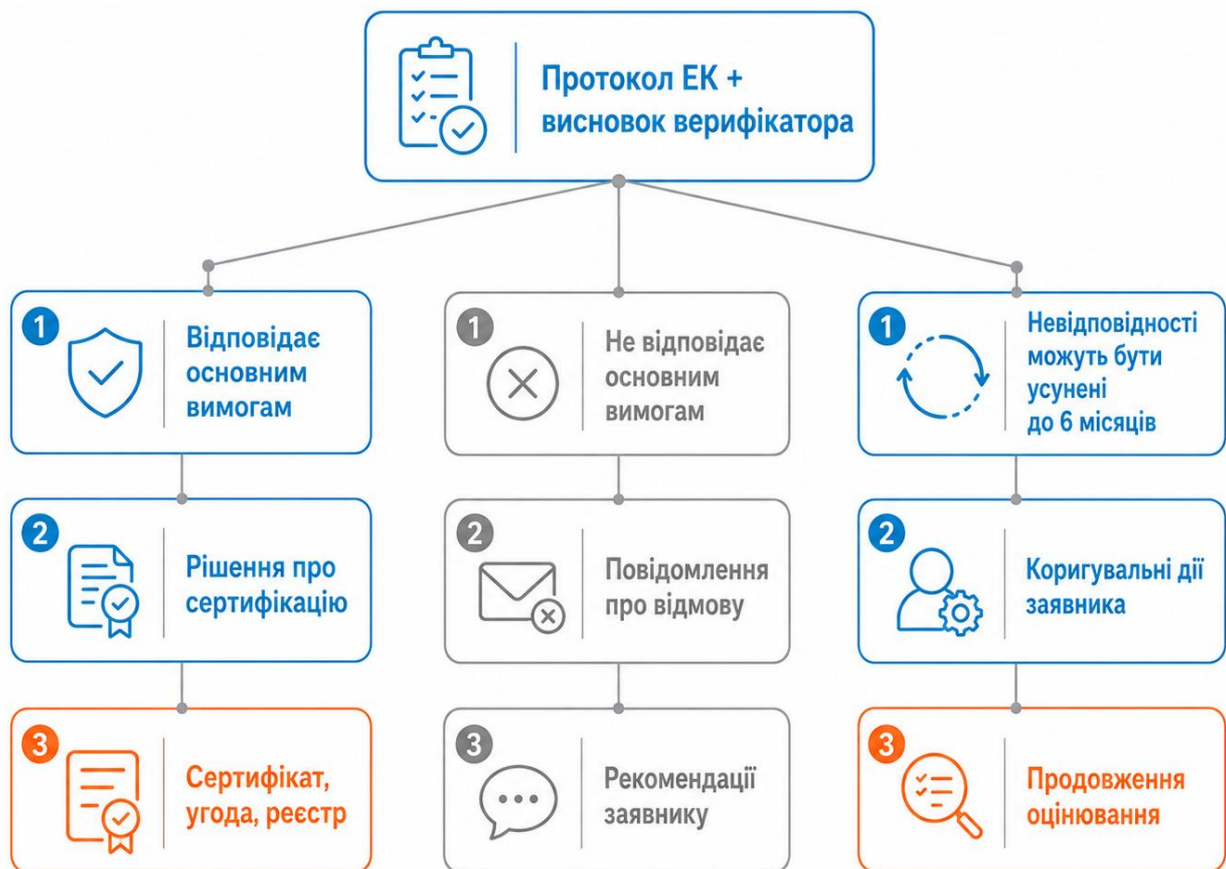

Рисунок 6 – Варіанти рішень ООВ за результатами оцінювання

7.4 Видача сертифіката та сертифікаційна угода

На підставі позитивного рішення про відповідність ІП вимогам ДСТУ 9328 ООВ видає заявнику сертифікат відповідності.

У сертифікаті відповідності зазначають щонайменше такі дані:

- а) одержувач сертифіката відповідності та його місцезнаходження (одержувачем сертифікату є заявник);
- б) назва ІП та його місцезнаходження;
- в) перелік учасників ІП;
- г) перелік інших суб'єктів ІП;
- д) реєстраційний номер сертифіката відповідності;
- е) дата видачі сертифіката відповідності та строк його дії;
- ж) відповідність ІП основним вимогам та належність ІП до ЕІП;
- и) кількість балів за результатами рейтингового оцінювання;
- к) клас ЕІП.

Після видачі сертифіката ООВ та заявник укладають сертифікаційну угоду на право використання сертифіката відповідності, а також узгоджують макети, рекламні та інші матеріали, у яких заявник планує розміщення інформації про сертифікацію ІП.

7.5 Реєстр сертифікатів

ООВ забезпечує ведення та актуалізацію реєстру виданих сертифікатів відповідності.

Інформація в реєстрі має бути достатньою для підтвердження факту видачі сертифіката, перевірки строку його дії та ідентифікації сертифікованого ІП.

Реєстр має містити щонайменше:

- назву та місцезнаходження ІП;
- номер сертифіката відповідності;
- дату видачі та строк дії сертифіката;
- клас ЕІП;
- посилання на офіційний вебсайт ІП;
- скан-копію сертифіката відповідності.

ООВ забезпечує доступність інформації щодо виданих сертифікатів шляхом ведення реєстру та/або надання інформації за запитом з урахуванням вимог конфіденційності.

РОЗДІЛ 8. Післясертифікаційний період: нагляд та повторне оцінювання

Після видачі сертифіката відповідності ООВ забезпечує нагляд за підтриманням відповідності ЕІП вимогам ДСТУ 9328 протягом строку дії сертифіката. Узагальнену логіку післясертифікаційного періоду наведено на рисунку 7.

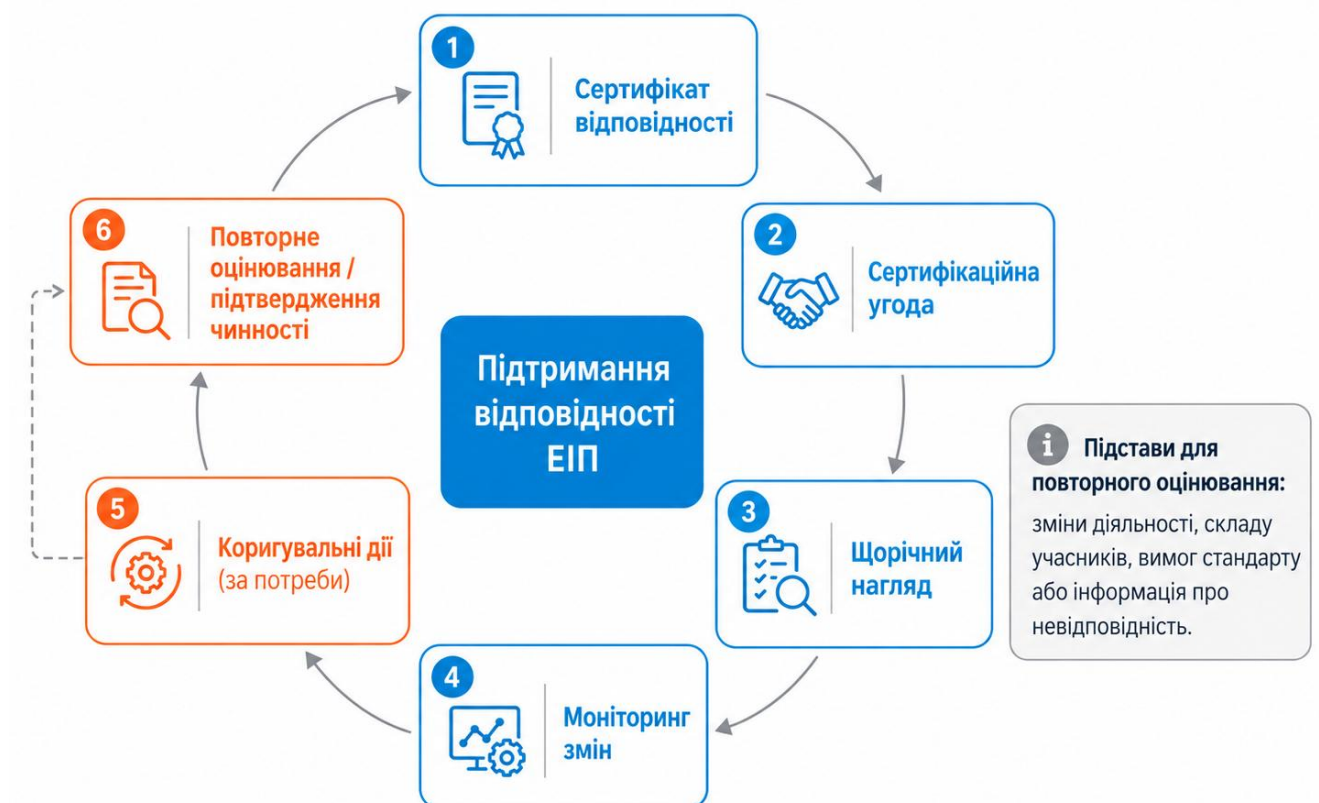

Рисунок 7 – Щорічний нагляд, повторне оцінювання та підтримання відповідності ЕІП

8.1 Нагляд

Протягом строку дії сертифіката відповідності ООВ здійснює плановий щорічний нагляд за сертифікованим ЕІП у строки, визначені сертифікаційною угодою.

Нагляд спрямований на підтвердження того, що ІП:

- продовжує відповідати застосовним основним вимогам ДСТУ 9328;
- підтримує заявлений рівень сталості;
- зберігає встановлений клас ЕІП;
- підтримує доказову базу, необхідну для підтвердження відповідності під час нагляду.

8.2 Повторне оцінювання

ООВ здійснює повторне оцінювання ЕІП у разі:

- змін у сфері діяльності ЕІП;
- змін у складі учасників та інших суб'єктів ЕІП;
- внесення змін до ДСТУ 9328;
- надходження інформації з компетентних джерел про можливу невідповідність ЕІП вимогам ДСТУ 9328, відповідність яким було підтверджено під час сертифікації.

Обсяг повторного оцінювання визначають з урахуванням характеру та масштабу змін, а також їх можливого впливу на відповідність ЕІП вимогам ДСТУ 9328 і встановлений клас ЕІП.

За необхідності ЕК може прийняти рішення про застосування спрощеної процедури повторного оцінювання у формі вибіркового аудиту. У такому разі ООВ розробляє план вибіркового аудиту та визначає перелік документів, даних і записів, необхідних для його проведення.

8.3 Призупинення або скасування сертифікації

У разі нездійснення процедури нагляду у строк, визначений сертифікаційною угодою, ООВ має право зупинити або скасувати дію сертифіката відповідності відповідно до процедур сертифікації.

Рішення про зупинення або скасування дії сертифіката має бути обґрунтованим, задокументованим і доведеним до відома одержувача сертифіката.

У разі втрати чинності сертифіката одержувач сертифіката має припинити використання сертифіката та інформування про сертифікацію, а також забезпечити видалення інформації про сертифікат з усіх інформаційних джерел, де така інформація була розміщена.

РОЗДІЛ 9. Методика оцінювання відповідності вимогам ДСТУ 9328

9.1 Призначення методики

Методика оцінювання встановлює єдині підходи до перевірки виконання вимог ДСТУ 9328 та призначена для застосування експертними комісіями ООВ під час сертифікації, нагляду та повторного оцінювання ІП.

Методика спрямована на забезпечення однакового підходу до визначення застосовності вимог, перевірки об'єктивних доказів, формування висновків щодо відповідності та документування результатів оцінювання.

Методика забезпечує:

- єдність підходів;
- відтворюваність результатів;
- обґрунтованість висновків;
- простежуваність підтвердження відповідності;
- узгодженість оцінювання основних і додаткових вимог;
- прозорість нарахування балів за додатковими вимогами.

9.2 Загальний алгоритм оцінювання вимоги

Оцінювання кожної вимоги ДСТУ 9328 здійснюють у стандартній послідовності, що забезпечує обґрунтованість і простежуваність результату.

Алгоритм оцінювання включає:

- 1) визначення застосовності вимоги;
- 2) ідентифікацію об'єкта оцінювання;
- 3) визначення критеріїв виконання вимоги;
- 4) визначення необхідних об'єктивних доказів;
- 5) перевірку фактичного виконання;
- 6) формування висновку щодо відповідності, невідповідності або незастосовності вимоги;
- 7) фіксацію результату у чек-листі та протоколі оцінювання.

Застосування такого алгоритму дозволяє забезпечити логічний зв'язок між вимогою ДСТУ 9328, перевіреними доказами, фактичним станом справ і висновком ЕК.

9.3 Визначення застосовності

Вимога є застосовною, якщо відповідний процес, інфраструктурний елемент, управлінська функція, категорія учасників, вид діяльності, продукція, послуга або інша умова, до якої прямо прив'язана вимога, існує в ІП або має бути забезпечена керуючою компанією, учасниками та/або іншими суб'єктами ІП.

Вимогу або її окремий елемент може бути визначено як «не застосовується» лише у випадку, коли для неї об'єктивно відсутній об'єкт оцінювання у конкретному ІП. Таке рішення має бути обґрунтоване та документально підтверджене.

Під час визначення застосовності ЕК має враховувати не лише формальну наявність вимоги у ДСТУ 9328, а й те, чи існує для неї об'єкт оцінювання у конкретному ІП. Якщо вимога прямо пов'язана з певною категорією учасників, видом діяльності, інфраструктурним елементом, продукцією, послугою або процесом, які відсутні у конкретному ІП, така вимога або її окремий елемент може бути визначена як «не застосовується» за умови належного обґрунтування.

Наприклад, якщо в ІП відсутні учасники зі штатом понад 250 працівників, вимоги, що прямо стосуються саме таких учасників, можуть бути визначені як «не застосовується» за наявності об'єктивних доказів щодо складу учасників і чисельності персоналу.

Якщо окремі положення щодо ремонтпридатності, повторного використання або модернізації продукції не можуть бути застосовані до певного виду продукції через її природу, призначення або життєвий цикл, ЕК має оцінити обґрунтованість такого висновку та визначити, які інші аспекти відповідної вимоги залишаються застосовними.

Визначення вимоги або її окремого елемента як «не застосовується» має бути задокументоване у чек-листі, протоколі ЕК або іншому записі оцінювання із зазначенням підстав, перевірених доказів і висновку ЕК.

Статус «не застосовується» не може використовуватися у випадках, коли вимога є релевантною для конкретного ІП, але не виконана через відсутність документів, даних, ресурсів, фінансування, часу або організаційної готовності.

9.4 Об'єкт оцінювання

Об'єктом оцінювання може бути:

- система управління або її елемент;
- процес чи процедура;
- інфраструктура, послуга або сервіс;
- показник діяльності або результат моніторингу;
- документована інформація, зокрема документи, записи, звіти, журнали, реєстри;
- фактичні практики та результати діяльності.

Визначення об'єкта оцінювання допомагає членам ЕК чітко встановити, що саме перевіряється в межах конкретної вимоги ДСТУ 9328.

Об'єкт оцінювання не слід ототожнювати лише з наявністю документа. Якщо вимога стосується функціонування процесу, інфраструктури, послуги або досягнення певного показника, ЕК має перевіряти не лише документальне підтвердження, а й фактичний стан справ.

9.5 Критерії виконання

Критерії виконання вимоги визначають умови, за яких вимогу ДСТУ 9328 можна вважати виконаною. Вони мають бути пов'язані зі змістом конкретної вимоги, об'єктом оцінювання та очікуваним результатом.

Критеріями виконання можуть бути, зокрема:

- наявність затвердженої політики, процедури або іншого управлінського документа;
- наявність плану, програми або дорожньої карти;
- визначення відповідальних осіб, строків, ресурсів і порядку виконання;
- регулярність виконання процесу або заходу;
- наявність моніторингу, обліку, аналізу даних і звітності;
- досягнення встановленого кількісного або якісного показника;
- підтвердження фактичного функціонування процесу, інфраструктури, послуги або заходу;
- наявність записів, які підтверджують виконання відповідної вимоги.

Під час оцінювання ЕК має перевіряти не лише формальну наявність критерію, а й достатність доказів того, що вимога фактично виконується.

9.6 Об'єктивні докази

Об'єктивні докази включають документи, записи та фактичні підтвердження, які є перевірюваними і достатніми для обґрунтування висновку щодо відповідності вимогам ДСТУ 9328.

Докази можуть включати:

- політики, процедури, регламенти;
- договори, протоколи, накази;
- звіти моніторингу, журнали, реєстри;
- результати вимірювань, розрахунки, статистичні дані;
- технічні звіти, проєктні документи;
- підтвердження функціонування інфраструктури, процесів, послуг або заходів;
- матеріали комунікації та публічні джерела інформації.

Орієнтовний перелік документів для підтвердження відповідності ІП, а також бали за додаткові вимоги наведено в додатку Б ДСТУ 9328. Цю інформацію доцільно враховувати під час розроблення чек-листів оцінювання.

Чек-листи оцінювання можуть бути розроблені ООВ самостійно або можуть використовуватися рекомендовані практичні інструменти до цього посібника, підготовлені у вигляді окремих робочих файлів. Такі інструменти можуть застосовуватися для фіксації доказів, результатів оцінювання, обґрунтування балів та висновків ЕК.

Практичні інструменти:

- ❖ Ш-01 «Чек-лист оцінювання відповідності вимогам до управління індустріальним парком» [*sh_01_eip_management_checklist_ua.docx*](#)
- ❖ Ш-02 «Чек-лист оцінювання відповідності вимогам в екологічній сфері» [*sh_02_eip_environmental_checklist_ua.docx*](#)
- ❖ Ш-03 «Чек-лист для оцінювання відповідності вимогам в соціальній сфері» [*sh_03_eip_social_checklist_ua.docx*](#)
- ❖ Ш-04 «Чек-лист для оцінювання відповідності вимогам в економічній сфері» [*sh_04_eip_economic_checklist_ua.docx*](#)

9.7 Перевірка фактичного виконання

Оцінювання повинно підтверджувати не лише наявність документів, а й фактичну реалізацію вимог ДСТУ 9328. Тому експертна комісія перевіряє:

- як процедура застосовується на практиці;
- чи виконуються дії регулярно;
- чи визначені відповідальні особи за їх виконання;
- чи ведуться записи, журнали, реєстри або інші підтвердні дані;
- чи досягаються встановлені показники або очікувані результати;
- чи відповідає фактичний стан задекларованим підходам, документам і даним;
- чи можуть результати виконання бути підтверджені об'єктивними доказами.

9.8 Оцінювання за напрямками сталості

Оцінювання здійснюють відповідно до розділів 6 – 9 ДСТУ 9328 за такими напрямками:

- управління ІП;
- екологічна сталість;
- соціальна сталість;
- економічна сталість.

Для кожного напрямку застосовують однакову логіку оцінювання:

застосовність → критерії виконання → об'єктивні докази → фактичне виконання → висновок → бали (для додаткових вимог).

9.9 Оцінювання основних вимог

Основні вимоги оцінюють за принципом:

- виконано;
- не виконано;
- не застосовується.

Основну вимогу вважають виконаною, якщо:

- вимога є застосовною до конкретного ІП;
- надано достатні та перевірювані об'єктивні докази;
- підтверджено фактичне виконання вимоги;
- висновок ЕК може бути простежений до відповідних доказів.

Статус «не застосовується» може бути використаний лише за наявності обґрунтованого висновку про відсутність об'єкта оцінювання для відповідної вимоги або її окремого елемента.

Невиконання будь-якої застосовної основної вимоги означає невідповідність ІП вимогам ДСТУ 9328.

Бали за додаткові вимоги не можуть компенсувати невиконання застосовних основних вимог.

9.10 Оцінювання додаткових вимог

Додаткові вимоги оцінюють для визначення рівня сталості ІП та встановлення класу ЕІП відповідно до ДСТУ 9328.

Оцінювання додаткових вимог проводять після підтвердження виконання всіх застосовних основних вимог.

Оцінювання включає:

- визначення застосовності додаткової вимоги;
- підтвердження критеріїв її виконання;
- перевірку достатності та достовірності об'єктивних доказів;
- визначення рівня фактичного виконання вимоги;
- нарахування балів відповідно до ДСТУ 9328;
- обґрунтування кожного нарахованого бала;
- підсумовування балів за розділами 6 – 9 ДСТУ 9328;
- перевірку виконання умов для присвоєння відповідного класу ЕІП.

Бали за додаткові вимоги нараховують лише за умови наявності достатніх і перевірюваних об'єктивних доказів виконання відповідної вимоги.

Результати оцінювання додаткових вимог мають бути задокументовані у чек-листі, протоколі ЕК або іншому записі оцінювання із зазначенням доказів, обґрунтування нарахованих балів і підсумкових результатів за відповідними розділами ДСТУ 9328.

9.11 Документування результатів оцінювання

Результати оцінювання кожної вимоги мають містити:

- ідентифікацію вимоги із посиланням на відповідний пункт ДСТУ 9328;
- визначення застосовності вимоги;
- статус оцінювання: «виконано», «не виконано» або «не застосовується»;
- перелік перевірених об'єктивних доказів;
- короткий опис фактичного стану справ, встановленого під час оцінювання;
- висновок ЕК щодо відповідності або невідповідності вимозі;
- бали для додаткових вимог та обґрунтування їх нарахування;
- обґрунтування незастосовності вимоги або її окремого елемента, якщо застосовно.

Документування результатів оцінювання має забезпечувати можливість відтворити логіку оцінювання та перевірити правильність висновків ЕК.

Для цього доцільно дотримуватися послідовності:

вимога ДСТУ 9328 → застосовність → об'єкт оцінювання → докази → фактичний стан справ → висновок → бали для додаткових вимог.

РОЗДІЛ 10. Типові невідповідності під час оцінювання індустріальних парків

Розділ містить приклади можливих типових невідповідностей, що можуть виникати під час оцінювання ІП на відповідність вимогам ДСТУ 9328. Перелік має рекомендаційний характер і може використовуватися для узгодження підходів аудиторів та експертів під час оцінювання.

Наведені приклади не є вичерпними. Під час оцінювання ЕК має встановлювати невідповідності з урахуванням конкретних вимог ДСТУ 9328, фактичного стану справ, перевірених об'єктивних доказів та застосовності відповідної вимоги до конкретного ІП.

Типові невідповідності за напрямками

Управління

Типові невідповідності у сфері управління можуть включати:

- відсутність визначеної структури управління ІП;
- нечітке визначення ролей, повноважень та відповідальності керуючої компанії або іншого суб'єкта управління ІП;
- відсутність документального підтвердження розподілу відповідальності між керуючою компанією, учасниками ІП та іншими суб'єктами ІП;
- відсутність або недостатність процедур взаємодії керуючої компанії з учасниками ІП;
- формальний характер взаємодії з учасниками ІП без підтвердження регулярної комунікації, координації дій або спільного планування;

- відсутність або недостатність підтвердження фактичного надання керуючою компанією послуг учасникам ІП, зокрема щодо управління майном, обслуговування спільної інфраструктури, інженерно-комунальних послуг, організаційної підтримки, комунікації та сприяння взаємодії між учасниками;
- відсутність планування розвитку ІП або неактуальність відповідних планів, програм чи дорожніх карт;
- відсутність системи управління ризиками або підтвердження її фактичного застосування;
- відсутність або недостатність системи моніторингу екологічних, соціальних та економічних показників діяльності парку;
- відсутність визначених джерел даних, періодичності збору даних та відповідальних осіб за моніторинг показників;
- відсутність підтвердження того, що результати моніторингу використовуються для управлінських рішень;
- неузгодженість між планами розвитку ІП, фактичним станом інфраструктури, даними моніторингу та заявленими цілями;
- відсутність або недостатність ведення записів, необхідних для підтвердження виконання управлінських вимог ДСТУ 9328.

Екологічна сфера

Типові невідповідності в екологічній сфері можуть включати:

- відсутність системного екологічного та/або енергетичного управління;
- відсутність або недостатність обліку споживання енергетичних, водних та інших ресурсів;
- відсутність або недостатність підтверджених даних щодо споживання енергії, води, утворення та оброблення відходів, викидів і скидів;
- відсутність визначених базових показників, цільових показників або періодичного аналізу динаміки екологічних показників;
- нерегулярний моніторинг екологічних показників або відсутність аналізу його результатів;
- відсутність системи управління відходами або недостатність підтвердження її фактичного функціонування;
- відсутність підтвердження роздільного збирання, обліку, передавання, оброблення або повторного використання відходів, якщо це застосовно;
- відсутність програм, планів або заходів щодо зниження екологічних впливів, підвищення ресурсоефективності, скорочення викидів або впровадження циркулярних практик;
- формальний характер екологічних програм без підтвердження їх фактичного виконання, результативності або впливу на показники ЕІП;
- відсутність або недостатність аналізу можливостей промислового симбіозу, повторного використання ресурсів або обміну матеріальними, енергетичними чи іншими потоками між учасниками ІП;
- відсутність підтвердження реалізації заявлених заходів промислового симбіозу;
- відсутність або недостатність заходів щодо енергоефективності, використання відновлюваних джерел енергії або оптимізації енергоспоживання, якщо такі заходи заявлені як докази відповідності;
- відсутність або недостатність управління водними ресурсами, зокрема обліку водоспоживання, контролю скидів, очищення або повторного використання води, якщо застосовно;

- відсутність або недостатність оцінки кліматичних ризиків, заходів з адаптації або скорочення впливу на клімат, якщо такі вимоги є застосовними;
- відсутність або недостатність заходів щодо збереження зелених зон, біорізноманіття або впровадження природоорієнтованих рішень, якщо такі аспекти є релевантними для конкретного ІП;
- невідповідність між даними, зазначеними у звітах, журналах, реєстрах або розрахунках, та фактичним станом інфраструктури, обладнання чи практик на місці.

Соціальна сфера

Типові невідповідності у соціальній сфері можуть включати:

- відсутність доступного та функціонального механізму розглядання скарг, звернень і пропозицій, а також зворотного зв'язку з керівництвом парку;
- відсутність записів щодо отриманих скарг, звернень, пропозицій або результатів їх розгляду;
- формальний характер механізму звернень, коли процедура існує документально, але не доведена до відома учасників ІП, працівників або інших заінтересованих сторін;
- відсутність процедур або практик взаємодії з місцевою громадою;
- відсутність підтвердження регулярної комунікації з місцевою громадою, органами місцевого самоврядування або іншими заінтересованими сторонами;
- відсутність або недостатність моніторингу соціальних показників, передбачених ДСТУ 9328;
- відсутність підтверджених даних щодо зайнятості, умов праці, охорони праці, навчання персоналу або інших соціальних аспектів, якщо такі дані використовуються для підтвердження відповідності;
- відсутність або недостатність процедур координації питань охорони праці та безпеки на рівні ІП;
- відсутність підтвердження проведення інструктажів, навчання, комунікацій або інших заходів, пов'язаних із безпекою, якщо такі заходи заявлені як докази відповідності;
- відсутність або недостатність соціальної інфраструктури, сервісів або умов для працівників і відвідувачів, якщо відповідні вимоги є застосовними;
- формальний характер соціальних політик, процедур або програм без підтвердження їх фактичної реалізації, результативності та охоплення учасників ІП;
- невідповідність між заявленими соціальними підходами та фактичними практиками взаємодії з учасниками ІП, працівниками, громадою або іншими заінтересованими сторонами.

Економічна сфера

Типові невідповідності в економічній сфері можуть включати:

- відсутність системного планування економічного розвитку парку з урахуванням вимог ДСТУ 9328;
- відсутність або недостатність підтвердження економічної життєздатності ІП, його послуг або інфраструктурних рішень;
- відсутність підтвердження фінансової спроможності керуючої компанії забезпечувати управління, послуги та розвиток інфраструктури ЕІП;
- відсутність документального підтвердження інвестиційної готовності ІП у частині економічних показників ЕІП;
- відсутність або недостатність аналізу та/або документального обґрунтування ринкового попиту на зелену інфраструктуру та послуги ЕІП;

- відсутність підтверджених даних щодо зайнятості, створення робочих місць та інших економічних показників діяльності ІП;
- відсутність програм або механізмів підтримки місцевого бізнесу та МСП;
- відсутність підтвердження фактичної реалізації заходів із залучення місцевих постачальників, МСП або інших суб'єктів місцевої економіки;
- відсутність або недостатність прозорих підходів до залучення постачальників, партнерів або сервісних організацій, якщо такі підходи заявлені як елемент економічної сталості ІП;
- відсутність даних щодо економічного впливу ІП на громаду, місцеву зайнятість або розвиток підприємництва, якщо такі показники використовуються для підтвердження відповідності;
- відсутність зв'язку між економічними планами, фактичними інвестиційними проектами, інфраструктурними рішеннями та показниками розвитку ІП;
- формальний характер економічних програм або стратегій без підтвердження їх фактичного виконання, фінансування, моніторингу або результативності.

Рейтингове оцінювання

Типові невідповідності у рейтинговій частині можуть включати:

- нарахування балів без достатніх і перевірюваних об'єктивних доказів;
- нарахування балів за незастосовні вимоги;
- нарахування балів за вимоги, фактичне виконання яких не підтверджено під час документального аудиту або аудиту на місці;
- нарахування балів лише на підставі наявності документа без перевірки його фактичного застосування;
- нарахування балів за заплановані, але ще не реалізовані заходи, якщо ДСТУ 9328 вимагає підтвердження фактичного виконання;
- дублювання одних і тих самих доказів для обґрунтування різних балів без належного пояснення їх релевантності до кожної окремої вимоги;
- помилки у підсумовуванні балів;
- відсутність підсумовування балів окремо за розділами 6 – 9 ДСТУ 9328;
- присвоєння вищого класу ЕІП без перевірки виконання умов щодо мінімальної кількості балів за кожним із розділів 6 – 9 ДСТУ 9328;
- відсутність обґрунтування балів та незастосовності вимог у протоколі оцінювання;
- невідповідність між результатами оцінювання основних вимог, додаткових вимог, кількістю балів і запропонованим класом ЕІП;
- використання застарілих, неповних або неперевірених даних для обґрунтування рейтингових показників.

РОЗДІЛ 11 Практичні рекомендації для аудиторів та ООВ

11.1 Загальні рекомендації

Під час оцінювання ЕК та ООВ рекомендується застосовувати системний і доказовий підхід. Оцінювання має бути спрямоване не лише на перевірку наявності документів, а й на підтвердження фактичного функціонування процесів, систем управління, інфраструктури та заходів, передбачених ДСТУ 9328.

Під час оцінювання рекомендується:

- оцінювати фактичне функціонування процесів, систем та інфраструктури, а не лише наявність документів;
- перевіряти дані з кількох джерел, зокрема документів, первинних записів, інтерв'ю, результатів огляду на місці та даних систем моніторингу;
- забезпечувати простежуваність доказів від первинного джерела до висновку щодо відповідності або рейтингового бала;
- оцінювати ІП як систему взаємопов'язаних процесів, а не набір розрізнених вимог;
- враховувати масштаби, складність, стадію розвитку, кількість учасників та види діяльності ІП;
- перевіряти охоплення учасників ІП вимогами ДСТУ 9328 в межах їх застосовності;
- звертати увагу на взаємозв'язок між управлінськими, екологічними, соціальними та економічними аспектами діяльності парку;
- застосовувати ризик-орієнтований підхід під час визначення глибини перевірки, вибірки учасників, об'єктів інфраструктури та документів;
- фіксувати розбіжності між заявленими процедурами, документами, даними моніторингу та фактичним станом справ;
- уникати формального підходу, за якого відповідність підтверджується лише наявністю документа без перевірки його фактичного застосування.

Для забезпечення якості оцінювання доцільно на кожному етапі перевіряти логічний зв'язок:

вимога ДСТУ 9328 → об'єкт оцінювання → об'єктивні докази → фактичний стан справ → висновок щодо відповідності → рейтинговий бал, якщо застосовно.

11.2 Рекомендації щодо оцінювання доказів

Під час оцінювання доказів рекомендується:

- перевіряти актуальність документів і періодичність їх оновлення;
- перевіряти дати, підписи, джерела даних та повноваження осіб, які підготували або затвердили відповідні документи;
- перевіряти відповідність документів фактичному стану справ;
- зіставляти дані з різних джерел, зокрема документів, первинних записів, журналів, реєстрів, систем обліку, звітів, результатів інтерв'ю та огляду на місці;
- оцінювати достатність доказів для підтвердження конкретної вимоги ДСТУ 9328;
- перевіряти простежуваність даних від первинного джерела до звіту, розрахунку, рейтингового бала або висновку щодо відповідності;
- оцінювати узгодженість доказів між собою;
- у разі виявлення розбіжностей між документами, записами, даними моніторингу, результатами інтерв'ю та фактичним станом справ оцінювати їх значущість і вплив на висновок щодо відповідності;
- уникати припущень і оцінок без доказів;
- у рейтинговій частині документувати обґрунтування кожного бала та кожного випадку незастосовності вимоги.

Докази вважають достатніми, якщо вони є актуальними, перевірюваними, узгодженими між собою та прямо стосуються вимоги, яку оцінюють.

Наявність лише одного формального документа без підтвердження його фактичного застосування не повинна розглядатися як достатній доказ відповідності, якщо зміст вимоги передбачає фактичне функціонування процесу, інфраструктури, послуги, заходу або досягнення певного результату.

11.3 Рекомендації щодо аудиту на місці

Під час аудиту на місці доцільно:

- оглядати інфраструктуру та об'єкти, що є важливими для виконання вимог ДСТУ 9328, зокрема інженерні мережі, об'єкти енергозабезпечення, водопостачання та водовідведення, очищення стічних вод, місця накопичення та оброблення відходів, об'єкти і засоби забезпечення безпеки, соціальну інфраструктуру та інші об'єкти, від функціонування яких залежить відповідність ІП вимогам ДСТУ 9328;
- проводити інтерв'ю з представниками керуючої компанії та, вибірково, з учасниками ІП для підтвердження фактичного виконання процедур, розподілу відповідальності, надання послуг, ведення моніторингу та реалізації заходів, заявлених у документах;
- зіставляти документально задекларовані процедури, плани, програми та показники з фактичним станом об'єктів, практикою їх експлуатації та записами, що ведуться у процесі діяльності;
- перевіряти дані моніторингу на місці, зокрема первинні записи, журнали, системи обліку, обладнання та вимірювальні прилади, їх наявність, технічний стан, справність, коректність застосування, періодичність перевірки або калібрування, а також відповідність фактичним умовам експлуатації;
- перевіряти, чи можуть дані, отримані з систем обліку, обладнання або вимірювальних приладів, бути простежені до звітів, показників та розрахунків, поданих заявником як об'єктивні докази відповідності;
- фіксувати розбіжності між документами, даними моніторингу та фактичним станом об'єктів, якщо такі розбіжності можуть впливати на висновок щодо відповідності вимогам ДСТУ 9328 або на результати рейтингового оцінювання.

Якщо ІП має значну кількість учасників, об'єктів інфраструктури, процесів або записів, ЕК може застосовувати вибірку перевірку. Вибірка має бути обґрунтованою, достатньою для формування висновків щодо відповідності та враховувати ризики, значущість процесів, результати документального аудиту і можливий вплив відповідних об'єктів або процесів на виконання вимог ДСТУ 9328.

Перевірка записів щодо оглядів, інцидентів і реагування

Під час аудиту на місці ЕК доцільно перевіряти наявність записів щодо планових оглядів, позапланових перевірок, технічного обслуговування, реагування на аварійні ситуації, інциденти, поломки критичного обладнання, порушення вимог безпеки, скарги чи повідомлення заінтересованих сторін.

Такі записи можуть підтверджувати функціонування системи моніторингу, управління ризиками, екстреного реагування, технічного обслуговування, дотримання вимог законодавства і технічної документації, а також виконання коригувальних дій.

Під час перевірки таких записів доцільно звертати увагу на:

- дату та зміст події, огляду або перевірки;
- відповідальних осіб;
- опис виявленої проблеми або невідповідності;
- вжиті заходи реагування;
- строки виконання коригувальних дій;
- підтвердження виконання заходів;
- оцінку результативності вжитих дій, якщо застосовно.

Відсутність таких записів або їх формальний характер може свідчити про недостатність доказів фактичного функціонування відповідних процесів, навіть якщо процедури або плани надані під час документального аудиту.

Перевірка фактичного використання території та інфраструктури

Під час аудиту на місці ЕК доцільно звертати увагу на відповідність фактичного використання території генеральному плану або аналогічному документу, функціональному зонуванню, визначеним зонам ризику, буферним зонам, обмеженням використання території, а також планувальним рішенням щодо інженерної, транспортної, зеленої та іншої спільної інфраструктури.

Якщо для окремих ділянок визначено ризику забруднення, пов'язаного з попереднім використанням території, або потребу у відновлювальних заходах, ЕК доцільно перевірити наявність відповідного обґрунтування, записів, планів заходів або інших об'єктивних доказів їх врахування в системі управління ІП/ЕІП.

Під час перевірки фактичного використання території та інфраструктури доцільно звертати увагу на:

- відповідність фактичного розміщення об'єктів планувальній документації;
- наявність і стан інженерної, транспортної, зеленої та соціальної інфраструктури;
- фактичне використання спільної інфраструктури учасниками ІП;
- наявність зон із підвищеними екологічними, техногенними або безпековими ризиками;
- дотримання визначених обмежень використання території;
- наявність ознак неврахованих ризиків, несанкціонованого використання території, захаращення, накопичення відходів або пошкодження інфраструктури;
- відповідність фактичного стану території документам, планам, схемам, реєстрам і даним, наданим під час документального аудиту.

Виявлені розбіжності між планувальними документами, заявленими підходами та фактичним використанням території мають бути зафіксовані, якщо вони можуть впливати на висновок щодо відповідності вимогам ДСТУ 9328 або на результати рейтингового оцінювання.

Перевірка енергетичних рішень

Під час оцінювання енергетичних рішень, пов'язаних із використанням ВДЕ, резервним енергопостачанням, когенерацією, використанням надлишкового або скидного тепла, біогазу, біометану, синтез-газу, палива, отриманого з відходів, або інших альтернативних енергетичних ресурсів, ЕК доцільно перевіряти не лише наявність відповідних рішень, а й їх фактичне функціонування.

Під час такої перевірки доцільно звертати увагу на:

- фактичну наявність та працездатність відповідного обладнання або інфраструктури;
- технічну сумісність енергетичних рішень з інфраструктурою ІП;
- наявність обліку виробленої, спожитої, переданої або заощадженої енергії;
- походження енергоресурсів, що використовуються;
- стабільність постачання альтернативних енергетичних ресурсів, якщо це впливає на заявлені показники;

- відповідність дозвільним, екологічним, технічним і безпековим вимогам;
- наявність експлуатаційної, технічної та безпекової документації;
- зв'язок таких рішень з енергетичним профілем ІП, планом безперервності діяльності, паспортом інфраструктури, планом розширення застосування ВДЕ або іншими документами ІП, якщо такі рішення заявлені як докази відповідності.

Якщо заявник або учасник ІП заявляє заміну природного газу біогазом, біометаном, синтез-газом або іншим альтернативним газоподібним паливом як доказ виконання вимог у сфері енергоефективності, ресурсоефективності, промислового симбіозу або скорочення викидів парникових газів, ЕК доцільно додатково перевірити:

- технічну сумісність установки з відповідним паливом;
- характеристики, склад і походження палива;
- наявність договорів, сертифікатів, паспортів якості або інших документів, що підтверджують походження та характеристики палива;
- стабільність і документальне підтвердження його постачання;
- оновлення експлуатаційних інструкцій, процедур безпеки та аварійного реагування;
- відповідність дозвільним, екологічним, пожежним, вибухопожежним та іншим обов'язковим вимогам;
- записи щодо обсягів використаного палива, виробленої або спожитої енергії, викидів парникових газів, скорочення використання викопного палива або інших релевантних показників.

У разі якщо енергетичне рішення заявлене як доказ промислового симбіозу, ЕК доцільно перевірити наявність фактичного обміну енергетичними потоками між учасниками ІП або іншими суб'єктами, а також наявність записів, договорів, технічних схем чи інших доказів, що підтверджують такий обмін.

Перевірка водопостачання, водовідведення та повторного використання води

Під час оцінювання вимог, пов'язаних із водопостачанням, водовідведенням, очищенням стічних вод і повторним використанням води, ЕК доцільно звертати окрему увагу на фактичний стан відповідної інфраструктури та підтвердження її функціонування.

Під час такої перевірки доцільно оцінювати:

- фактичний стан мереж водопостачання, водовідведення, очисних споруд, накопичувальних ємностей, систем повторного або каскадного використання води, якщо такі системи застосовуються;
- наявність та актуальність проектної, дозвільної, технічної й експлуатаційної документації;
- наявність обліку водоспоживання та водовідведення;
- наявність і справність приладів обліку, систем моніторингу або інших засобів контролю;
- результати моніторингу якості води, стічних вод, а також, за потреби, дощових і талих вод;
- відповідність фактичних показників установленим дозвільним, нормативним або договірним вимогам;
- стан очисних споруд, якщо вони застосовуються;
- наявність записів щодо експлуатації, технічного обслуговування, аварій, інцидентів або відхилень у роботі систем водопостачання і водовідведення;

- готовність до аварійних або надзвичайних ситуацій, пов'язаних із водопостачанням, водовідведенням, забрудненням вод або порушенням роботи очисних споруд;
- об'єктивні докази реалізації заявлених заходів з водоефективності, очищення, повторного або каскадного використання води.

Якщо під час очищення стічних вод утворюються осади, мул або інші залишкові потоки, ЕК доцільно перевіряти наявність документованого порядку поводження з ними, відповідних записів, договорів, дозволів або інших доказів їх безпечного управління відповідно до законодавчих, дозвільних і технічних вимог.

У разі якщо повторне або каскадне використання води заявлене як доказ відповідності вимогам ДСТУ 9328, ЕК доцільно перевірити не лише наявність відповідної схеми чи плану, а й фактичні обсяги повторно використаної води, джерела таких даних, періодичність їх обліку та зв'язок із показниками водоефективності ІП.

Перевірка поводження з відходами, матеріальними потоками та промисловим симбіозом

Під час аудиту на місці ЕК доцільно перевіряти фактичну організацію поводження з відходами, побічними продуктами, вторинною сировиною та іншими матеріальними потоками, якщо такі питання заявлені як докази відповідності вимогам ДСТУ 9328.

Під час такої перевірки доцільно звертати увагу на:

- наявність місць збирання, сортування, тимчасового зберігання або підготовки відходів, побічних продуктів, вторинної сировини чи інших матеріалів до передачі;
- належне маркування місць зберігання, ємностей, контейнерів або потоків матеріалів;
- умови безпечного зберігання, зокрема запобігання змішуванню несумісних потоків, забрудненню ґрунтів, вод або території;
- наявність облікових записів щодо утворення, збирання, зберігання, передавання, оброблення, повторного використання або видалення відходів та інших матеріальних потоків;
- простежуваність передачі відходів, побічних продуктів, вторинної сировини або інших матеріалів;
- наявність договорів, актів, накладних, журналів обліку або інших документів, що підтверджують фактичну передачу чи використання відповідних потоків;
- відповідність фактичної практики внутрішнім процедурам, договорам, дозвільним документам і вимогам законодавства;
- наявність підтвердження того, що заявлені заходи з повторного використання, перероблення, обміну матеріалами або зменшення утворення відходів фактично реалізуються.

Якщо заявник декларує наявність промислового симбіозу, ЕК доцільно перевіряти не лише опис, схему або карту потоків, а й фактичні докази взаємодії між учасниками ІП або іншими суб'єктами.

Такими доказами можуть бути:

- договори або інші домовленості між сторонами;
- акти передачі, накладні, журнали обліку або інші первинні записи;
- дані про обсяги переданих або використаних матеріалів, ресурсів чи побічних потоків;
- інформація про маршрути, періодичність і сталість такої взаємодії;

- підтвердження якості, характеристик або придатності матеріалів чи ресурсів для подальшого використання;
- розрахунки або інші підтвердження економічного, екологічного чи ресурсного ефекту;
- підтвердження того, що взаємодія має регулярний або системний характер, а не є одноразовою чи декларативною.

Якщо промисловий симбіоз заявлено як підстава для нарахування балів за додатковими вимогами, ЕК має перевірити достатність доказів для підтвердження фактичного обміну потоками та обґрунтованість відповідного рейтингового бала.

Перевірка соціальної інфраструктури, охорони праці та механізмів звернень

Під час аудиту на місці ЕК доцільно перевіряти фактичний стан соціальної, санітарно-побутової, безпекової та іншої інфраструктури, заявленої як доказ відповідності соціальним вимогам ДСТУ 9328.

Така перевірка може охоплювати:

- умови доступу працівників і відвідувачів до базових сервісів;
- наявність і стан зон відпочинку, санітарно-побутових приміщень, пунктів надання першої допомоги або інших елементів соціальної інфраструктури, якщо вони заявлені як докази відповідності;
- наявність навігації, інформаційних матеріалів, схем руху або інших засобів орієнтування на території ІП;
- наявність і стан засобів безпеки, евакуаційних маршрутів, аварійного доступу, попереджувальних знаків та інших елементів, що впливають на безпеку перебування на території ІП;
- фактичну доступність відповідної інфраструктури для працівників, учасників ІП, відвідувачів та інших користувачів території;
- відповідність фактичного стану соціальної та безпекової інфраструктури документам, схемам, планам, процедурам або іншим доказам, наданим під час документального аудиту.

Також доцільно перевіряти, чи функціонують на практиці механізми подання та розгляду звернень, скарг або повідомлень від працівників, учасників ІП, відвідувачів, місцевої громади чи інших заінтересованих сторін.

Для цього можуть аналізуватися:

- наявність доступних каналів подання звернень, скарг або повідомлень;
- поінформованість працівників, учасників ІП та інших заінтересованих сторін про такі канали;
- журнали звернень, реєстри скарг або інші записи;
- строки розгляду звернень і реагування на них;
- прийняті рішення та вжиті коригувальні дії;
- підтвердження інформування заявників про результати розгляду, якщо застосовно;
- результати інтерв'ю з представниками керуючої компанії та, вибірково, учасниками ІП.

Якщо механізм звернень існує лише документально, але відсутні докази його доступності, використання, розгляду звернень або реагування на них, такий механізм не слід розглядати як достатнє підтвердження фактичного виконання відповідної вимоги.

11.4 Рекомендації щодо нарахування балів

Під час рейтингового оцінювання бали за додаткові вимоги ДСТУ 9328 нараховують лише за умови підтвердження їх фактичного виконання об'єктивними доказами.

Під час нарахування балів рекомендується:

- перевіряти застосовність відповідної додаткової вимоги до конкретного ІП;
- нараховувати бали лише за умови наявності достатніх, актуальних і перевірюваних доказів;
- перевіряти, чи досягнуто кількісний або якісний показник, встановлений відповідною вимогою;
- забезпечувати простежуваність кожного нарахованого бала до конкретного доказу або групи доказів;
- фіксувати у чек-листі та/або протоколі оцінювання підстави для нарахування балів;
- не нараховувати бали за наміри, плани або незавершені заходи, якщо вимога передбачає фактичне виконання або досягнення встановленого показника;
- у разі сумнівів щодо достатності доказів фіксувати відсутність належного підтвердження та не нараховувати бали;
- окремо документувати випадки незастосовності додаткової вимоги.

Для класів «срібний» і «золотий» слід перевіряти виконання умови щодо набору встановленої кількості балів за кожним із розділів 6 – 9 ДСТУ 9328 окремо.

Під час формування результату рейтингового оцінювання доцільно застосовувати логіку:

додаткова вимога → критерій виконання → об'єктивний доказ → нарахований бал → підсумок за розділом → вплив на клас ЕІП.

11.5 Рекомендації щодо формулювання висновків

Висновки за результатами оцінювання мають бути чіткими, обґрунтованими та простежуваними. Вони повинні дозволяти встановити, на підставі яких доказів ЕК дійшла висновку про відповідність, невідповідність або незастосовність вимоги.

Висновки мають:

- посилатися на конкретні пункти ДСТУ 9328;
- базуватися на підтверджених об'єктивних доказах;
- відображати зв'язок між вимогою ДСТУ 9328, перевіреними доказами, фактичним станом справ і результатом оцінювання;
- бути однозначними і перевірюваними;
- чітко відокремлювати факти від інтерпретації;
- містити обґрунтування у разі встановлення невідповідності, незастосовності вимоги або ненарахування балів;
- містити обґрунтування нарахованих балів за додатковими вимогами, якщо застосовно;
- уникати загальних формулювань як самостійного обґрунтування висновку, наприклад: «вимогу виконано», «документи наявні», «система працює», без посилання на конкретні докази та фактичний стан справ.

Під час формулювання висновків доцільно використовувати таку логіку:

вимога ДСТУ 9328 → перевірені докази → фактичний стан справ → висновок щодо відповідності → вплив на рейтинг або рішення щодо сертифікації, якщо застосовно.

ПРОЕКТ

Глосарій практичних термінів

У цьому посібнику терміни вживаються у значеннях, визначених ДСТУ 9328, Законом України «Про індустріальні парки» та іншими нормативними документами, на які є посилання в посібнику. Для зручності користувачів нижче наведено пояснення окремих термінів і понять, що використовуються під час оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328.

агреговані дані

Узагальнені дані, сформовані на основі інформації від учасників ІП, інших суб'єктів ІП або інших джерел без розкриття персональних даних, комерційної таємниці або іншої конфіденційної інформації.

аудит на місці

Етап оцінювання відповідності, під час якого ЕК перевіряє фактичне виконання вимог ДСТУ 9328 безпосередньо на території ІП, зокрема шляхом огляду об'єктів, інфраструктури, процесів, записів, інтерв'ю з відповідальними особами та зіставлення фактичного стану справ із документами і даними, наданими заявником.

аудитор

Особа, яка бере участь у проведенні оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328 у складі експертної комісії або за дорученням ООВ відповідно до встановленої процедури.

верифікатор

Особа, призначена ООВ для проведення незалежного аналізу результатів оцінювання ІП, оформлених ЕК, перед прийняттям рішення щодо сертифікації та визначення класу ЕІП.

верифікація результатів оцінювання

Перевірка результатів оцінювання ІП, проведеного ЕК, з метою підтвердження дотримання процедури оцінювання, належного оформлення протоколу, обґрунтованості висновків, правильності рейтингового оцінювання та запропонованого класу ЕІП.

документальний аудит

Етап оцінювання відповідності, під час якого експертна комісія аналізує документи, записи, дані, звіти, реєстри, розрахунки та інші матеріали, надані заявником, для попередньої перевірки виконання вимог ДСТУ 9328 та визначення питань, які потребують уточнення під час аудиту на місці.

додаткові вимоги

Вимоги ДСТУ 9328, виконання яких оцінюється за бальною системою та використовується для визначення рівня сталості ІП і присвоєння відповідного класу ЕІП.

екоіндустріальний парк

Сукупність суб'єктів господарювання, розташованих на спільній території, у якій підприємства прагнуть досягти покращених екологічних, економічних і соціальних показників шляхом співпраці з управління проблемами довкілля та використання ресурсів.

експертна комісія (ЕК)

Група експертів, сформована ООВ для проведення оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328, включаючи документальний аудит, аудит на місці, оцінювання основних і додаткових вимог, рейтингове оцінювання та оформлення протоколу оцінювання.

заявник

Організація або особа, яка звертається до ООВ із заявою на проведення сертифікації ІП.

застосовність вимоги

Наявність у конкретному ІП об'єкта оцінювання, процесу, інфраструктурного елемента, управлінської функції, категорії учасників, виду діяльності, продукції, послуги або іншої умови, до якої прямо прив'язана відповідна вимога ДСТУ 9328

заінтересована сторона

Особа, організація або група осіб, яка може впливати на діяльність ЕІП, зазнавати впливу від діяльності ЕІП або вважати себе такою, що зазнає такого впливу.

До заінтересованих сторін можуть належати учасники ЕІП, працівники, підрядники, місцеві громади, органи влади, МСП, інвестори, фінансові установи, освітні заклади та громадські організації.

запобіжна дія

Дія, спрямована на попередження потенційної невідповідності, ризику або небажаної ситуації до її виникнення.

індустріальний парк

Визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері переробної промисловості, переробки промислових та/або побутових відходів (крім захоронення відходів), альтернативної енергетики, зберігання енергії, а також науково-технічну діяльність, діяльність у сфері інформації і електронних комунікацій на умовах, визначених цим Законом України «Про індустріальні парки» та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку.

(Закон України «Про індустріальні парки»)

ініціатор створення індустріального парку

Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, який згідно з Конституцією України здійснює право власника на землю від імені Українського народу і відповідно до закону наділений повноваженнями розпорядження землею, а також юридична або фізична особа - власник чи орендар земельної ділянки, яка може бути використана та пропонується ним для створення індустріального парку.

(Закон України «Про індустріальні парки»)

інший суб'єкт індустріального парку

Суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, який згідно із законодавством набув право на земельну ділянку та/або інший об'єкт (частину об'єкта) нерухомого майна в межах індустріального парку, уклав відповідний договір та/або про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку з керуючою компанією та здійснює свою господарську діяльність у сферах, що не заборонені цим

Законом, на території (в межах) індустріального парку. Інший суб'єкт індустріального парку не має права на отримання державного стимулювання відповідно до цього Закону.

(Закон України «Про індустріальні парки»)

інцидент

Подія або ситуація, що може впливати на безпеку людей, довкілля, інфраструктуру, безперервність діяльності ЕІП або взаємодію із заінтересованими сторонами.

До інцидентів можуть належати нещасні випадки, травмування, аварії, пожежі, розливи, витоки, транспортні події, порушення правил безпеки, небезпечні ситуації без фактичних наслідків, екологічні або соціальні події, а також надзвичайні ситуації.

керуюча компанія

Юридична особа, незалежно від організаційно-правової форми створена згідно із законодавством України та вибрана відповідно до Закону України «Про індустріальні парки», з якою ініціатором створення укладено договір про створення та функціонування індустріального парку.

(Закон України «Про індустріальні парки»)

клас ЕІП

Рівень відповідності ІП моделі екоіндустріального парку, що визначається за результатами оцінювання основних і додаткових вимог ДСТУ 9328 та встановлюється у сертифікаті відповідності.

коригувальна дія

Дія, спрямована на усунення причини виявленої невідповідності та запобігання її повторенню.

механізм розглядання скарг і звернень

Сукупність правил, каналів комунікації, відповідальних осіб і процедур, які забезпечують прийняття, реєстрацію, аналіз, розгляд і вирішення скарг або звернень, пов'язаних із діяльністю ІП/ЕІП.

місцева громада

Мешканці району, на який впливає ЕІП.

Примітка. До місцевої громади належать мешканці географічного мікрорегіону, де розташовано ЕІП, або мешканці громад прилеглих мікрорегіонів

нагляд

Періодичне оцінювання сертифікованого ЕІП, яке здійснює ООВ протягом строку дії сертифіката відповідності з метою підтвердження підтримання відповідності вимогам ДСТУ 9328 та встановленого класу ЕІП.

надзвичайна ситуація

Окрема категорія інцидентів із підвищеним рівнем ризику та наслідків, що може становити загрозу життю, здоров'ю людей, довкіллю, майну, інфраструктурі або нормальному функціонуванню території ІП/ЕІП.

невідповідність

Встановлений факт невиконання або неповного виконання застосовної вимоги ДСТУ 9328, внутрішньої процедури, політики, плану, програми або іншого прийнятого зобов'язання, що використовується як підстава для оцінювання відповідності ІП.

об'єкт оцінювання

Процес, процедура, система управління або її елемент, інфраструктура, послуга, показник діяльності, документована інформація, фактична практика або результат, що перевіряється експертною комісією в межах конкретної вимоги ДСТУ 9328.

об'єктивний доказ

Документ, запис, дані, звіт, протокол, реєстр, результат моніторингу, фотофіксація, результат інтерв'ю, спостереження або інша перевірювана інформація, яка підтверджує фактичне виконання вимоги ДСТУ 9328, функціонування процесу або досягнення результату.

орган з оцінки відповідності (ООВ)

Організація, яка здійснює оцінювання відповідності індустріального парку вимогам ДСТУ 9328 та приймає рішення щодо сертифікації і визначення класу ЕІП відповідно до встановленої процедури.

основні вимоги

Вимоги ДСТУ 9328, виконання яких є обов'язковою умовою для підтвердження відповідності ІП вимогам стандарту та можливості його сертифікації як ЕІП.

оцінювання відповідності ІП

Процес перевірки відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328, що включає аналіз заявки, формування експертної комісії, документальний аудит, аудит на місці, оцінювання основних і додаткових вимог, рейтингове оцінювання, верифікацію результатів і прийняття рішення щодо сертифікації.

повторне оцінювання

Оцінювання сертифікованого ЕІП, яке проводиться у випадках, визначених ДСТУ 9328, зокрема у разі змін у діяльності ЕІП, складі учасників або інших суб'єктів, змін у стандарті чи надходження інформації про можливу невідповідність.

промисловий симбіоз у межах екоіндустріального парку

Використання однією компанією (або сектором) недовикористовуваних ресурсів іншої(го) (охоплюючи відходи, побічні продукти, залишки, енергію, воду, логістичні спроможності, виробничі потужності, експертизу, обладнання та матеріали), в результаті чого продовжується їх корисне використання.

Примітка 1. У цьому посібнику до недовикористовуваних ресурсів можуть належати, зокрема, залишки сировини, матеріалів або рідин, побічні продукти, відходи, скидне тепло, надлишкова енергія, вода, очищені стічні води, невикористані виробничі потужності, обладнання, логістичні можливості або експертиза.

Примітка 2. Промисловий симбіоз може здійснюватися як між учасниками ЕІП, так і за участю суб'єктів господарювання, розміщених за межами ЕІП, якщо така взаємодія створює екологічний, економічний або ресурсоефективний ефект для ЕІП.

протокол експертної комісії

Документ, у якому фіксуються результати оцінювання ІП експертною комісією, зокрема застосовність вимог, перевірені об'єктивні докази, висновки щодо

відповідності або невідповідності, результати рейтингового оцінювання, нараховані бали, встановлені невідповідності та пропозиції щодо класу ЕІП.

реєстр виданих сертифікатів

Система обліку сертифікатів відповідності, виданих ООВ за результатами сертифікації ІП на відповідність вимогам ДСТУ 9328, що містить інформацію, необхідну для ідентифікації сертифікованого ІП, перевірки строку дії сертифіката та встановленого класу ЕІП.

рейтингове оцінювання

Оцінювання виконання додаткових вимог ДСТУ 9328 шляхом нарахування балів на підставі перевірених об'єктивних доказів з метою визначення класу ЕІП.

резидент екоіндустріального парку

У цьому посібнику термін використовується як узагальнене практичне позначення учасників та інших суб'єктів індустріального парку відповідно до Закону України «Про індустріальні парки».

сертифікат відповідності

Документ, виданий ООВ за результатами позитивного рішення щодо сертифікації, який підтверджує відповідність ІП вимогам ДСТУ 9328 та містить інформацію про присвоєний клас ЕІП.

сертифікаційна справа

Сукупність документів, записів, доказів, протоколів, висновків, рішень та інших матеріалів, що формуються ООВ у процесі сертифікації ІП і підтверджують дотримання процедури оцінювання та обґрунтованість прийнятого рішення.

сертифікація ІП

Процедура оцінювання відповідності ІП вимогам ДСТУ 9328, за результатами якої ООВ приймає рішення щодо сертифікації та, у разі позитивного рішення, видає сертифікат відповідності із зазначенням класу ЕІП.

соціальна інфраструктура екоіндустріального парку

Сукупність об'єктів, розміщених на території ЕІП чи поряд із ЕІП, які забезпечують задоволення соціально-побутових і культурних потреб працівників ЕІП, місцевої громади та інших сторін, які взаємодіють з ЕІП

сталість екоіндустріального парку

Збалансоване поєднання екологічних, соціальних та економічних аспектів, яке задовольняє потреби діяльності ЕІП та його учасників

Примітка 1. Екологічні, соціальні та економічні аспекти взаємодіють, є взаємозалежними і їх часто називають трьома вимірами сталості.

Примітка 2. Сталість є метою сталого розвитку (див. також ISO Guide 82)

учасник індустріального парку

Суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, зареєстрований на території (в межах) індустріального парку, який згідно із законодавством набув право на земельну ділянку та/або інший об'єкт (частину об'єкта) нерухомого майна у межах індустріального парку, уклав з керуючою компанією договір про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку відповідно до концепції індустріального парку та має

здійснювати діяльність виключно у сфері переробної промисловості, переробки промислових та/або побутових відходів (крім захоронення відходів), а також науково-технічну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій лише на території (в межах) індустріального парку

(Закон України «Про індустріальні парки»).

ПРОЕКТ

Бібліографія

1. ДСТУ 9328:2025 Екоіндустріальні парки. Критерії сталості та метод оцінювання
2. Водний кодекс України
3. Кодекс законів про працю України
4. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності»
5. Закон України «Про енергетичну ефективність»
6. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
7. Закон України «Про зайнятість населення»
8. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»
9. Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів»
10. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
11. Закон України «Про індустріальні парки»
12. Закон України «Про колективні договори і угоди»
13. Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»
14. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»
15. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
16. Закон України «Про систему громадського здоров'я»
17. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»
18. Закон України «Про управління відходами»
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102 «Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів»
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2023 № 1214 «Деякі питання віднесення речовин або предметів до побічних продуктів»
21. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 № 176 «Про схвалення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023 – 2030 роки»
22. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 03.06.2023 № 386 «Про затвердження Методичних рекомендацій для здійснення оцінки ризиків та вразливості соціально-економічних секторів та природних складових до зміни клімату»
23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24.05.2024 за № 763/42108
24. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудови територій, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.04.2019 № 104
25. ДБН В.1.2-9:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації, затверджені наказами Міністерства розвитку громад та територій України від 30.12.2021 № 366, від 31.01.2022 № 22, від 08.04.2022 № 62, від 16.05.2022 № 72
26. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 03.10.2018 № 264
27. ДСТУ EN 62676-1-1:2014 Системи відеоспостереження охоронного призначення. Частина 1-1. Вимоги до систем. Загальні вимоги (EN 62676-1-1:2014, EN 62676-1-1:2014/AC:2014, IDT)
28. ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1:2017 (EN ISO/IEC 17021-1:2015, IDT; ISO/IEC 17021-1:2015, IDT) Оцінка відповідності. Вимоги до органів, які здійснюють аудит і сертифікацію систем управління. Частина 1. Вимоги

29. ДСТУ IEC/ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (IEC/ISO 31010:2009, IDT)
30. ДСТУ ISO 10002:2019 (ISO 10002:2018, IDT) Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо розглядання скарг в організаціях
31. ДСТУ ISO 10004:2019 (ISO 10004:2018, IDT) Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо моніторингу та оцінювання
32. ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015, IDT) Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування
33. ДСТУ ISO 20400:2019 (ISO 20400:2017, IDT) Стійкі закупівлі. Настанови
34. ДСТУ ISO 31000:2018 (ISO 31000:2018, IDT) Менеджмент ризиків. Принципи та настанови
35. ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT) Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосовування
36. ДСТУ ISO 50001:2020 (ISO 50001:2018, IDT) Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та настанова щодо використання
37. ДСТУ ISO Guide 73:2013 Керування ризиком. Словник термінів (ISO Guide 73:2009, IDT)
38. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок
39. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
40. Європейська соціальна хартія
41. Конвенція Міжнародної організації праці № 29 від 28.06.1930 про примусову чи обов'язкову працю
42. Конвенція Міжнародної організації праці № 87 від 09.07.1948 про свободу асоціації та захист права на організацію
43. Конвенція Міжнародної організації праці № 98 від 01.07.1949 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів
44. Конвенція Міжнародної організації праці № 100 від 29.06.1951 про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності
45. Конвенція Міжнародної організації праці № 103 від 28.06.1952 про охорону материнства
46. Конвенція Міжнародної організації праці № 105 від 25.06.1957 про скасування примусової праці
47. Конвенція Міжнародної організації праці № 111 від 25.06.1958 про дискримінацію в галузі праці та занять
48. Конвенція Міжнародної організації праці № 138 від 26.06.1973 про мінімальний вік для прийому на роботу
49. Конвенція Міжнародної організації праці № 156 від 23.06.1981 про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками
50. Конвенція Міжнародної організації праці N 182 від 17.06.1999 про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці
51. Конвенція Міжнародної організації праці № 190 від 21.06.2019 про викорінення насильства та домагань у світі праці
52. Міжнародні рамкові положення про еко-індустріальні парки, версія 2.0, січень 2021
53. ISO Guide 82:2019 Guidelines for addressing sustainability in standards
54. ISO 37301:2021 Compliance management systems – Requirements with guidance for use